

Міністерство освіти і науки України
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління
закладом освіти

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота
ЗУСТРІЧ З ТВОРАМИ МИСТЕЦТВА В ЗДО, ВІЗУАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ З
ЦІЛЛЮ РОЗВИВАННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ
ЗНАНЬ І КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ
ДИТИНИ ТА ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ НА
ОСНОВІ КОЛЕКЦІЙНИХ ВИСТАВОК ЗУІ ІМ. Ф. РАКОЦІ II-ГО.

Марков Беата

Аттільвна

Студентка IV-го курсу

Освітня програма: 012 Дошкільна освіта

Спеціальність: Дошкільна освіта

Рівень вищої освіти: бакалавр

Тема затверджена на засіданні кафедри

Протокол № _____ / 202_

Науковий керівник:

КУЛІН АГНЕСІ ЗОЛТАНІВНА

(ст. викладач)

Завідувач кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління
закладом освіти:

Біда Олена Анатоліївна

(доктор педагогічних наук, професор)

Робота захищена на оцінку _____, «___» _____ 202_ року

Протокол № _____ / 202_

**Міністерство освіти і науки України
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II**

**Кафедра педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління
закладом освіти**

**Кваліфікаційна робота
Зустріч з творами мистецтва в
ЗДО, візуальне виховання з
ціллю розвивання теоретичних
знань і критичного мислення
дитини та творча діяльність на
основі колекційних виставок ЗУІ ім. Ф. Ракоці II-го.**

Рівень вищої освіти: бакалавр

Виконавець: студентка VI-го курсу

МАРКОВ БЕАТА АТТІЛІВНА

освітня програма: Дошкільна освіта

спеціальність 012 Дошкільна освіта

Науковий керівник: **КУЛІН АГНЕСІ ЗОЛТАНІВНА**
(ст. викладач)

Рецензент: : **ТЯГУР ВАСИЛЬ МИХАЙЛОВИЧ**
(кандидат педагогічних наук, доцент)

Берегове
2025

**Ukrajna Oktatási és Tudományügyi Minisztériuma
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola**

Pedagógia, Pszichológia, Tanító, Óvodapedagógia, Oktatási Intézményvezetés Tanszék

**TALÁLKOZÁS MŰALKOTÁSOKKAL AZ
ÓVODÁBAN, A BEFOGADÓI
KÉSZSÉGET ÉS AZ ALKOTÓ
TEVÉKENYSÉGET FEJLESZTŐ
VIZUÁLIS NEVELÉSI
FOGLALKOZÁSOK A II. RFKMF GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSAIT
ALAPUL VÉVE
Szakdolgozat**

Készítette: Markó Beáta

IV. évfolyamos óvodapedagógia

szakos hallgató

Témavezető: Kulin Ágnes

(adjunktus)

Recenzens: Tyahur László

(docens, a pedagógiai tudományok kandidátusa)

Beregszász – 2025

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	1
I. A II.RFKMF fejlődéstörténete, az intézmény történeke és infrastruktúrájának kulcsfontosságú pillanatai	7
II. A Főiskola kulturális és művészeti programjainak története.....	10
II.1.Fodó Sándor kulturális központ bemutatása	11
II.2. Polónyi Katalin textilmúzeum bemutatása	12
II.3. Az II. RFKMF Művészeti gyűjteményének létrejötte	12
III. Kiállítótermek és kiállítások a II RFKMF épületeiben.	13
III.1 Az interjúk bővebb kielemezése	20
IV. Az II.RFKMF Művészeti archívumának múzeumpedagógiai felhasználása	23
IV.1. "NakonxipánGaléria" rövid bemutatása.....	25
IV.2 Veres Péter művészete mint inspirációs forrás az óvodai vizuális nevelésben	27
V. Gyakorlati rész, foglalkozás a levezetés P. Frangepán Katalin Beregszászi Bázisóvodájában	29
V.1 .Találkozás műalkotásokkal az óvodában, a befogadói készséget és az alkotó tevékenységet fejlesztő vizuális nevelési foglalkozások a II. RFKMF gyűjteményes kiállításait alapul véve.	33
Összegzés	38
Mellékletek: Felhasznált irodalom.....	42
Ábrajegyzék.....	44
Foglalkozásterv.....	46
Intejrú szövegek.....	48
A Főiskolán rendezett kiállítások katalógusai	58

Зміст

Вступ	1
I. Історія розвитку П РФКМФ, ключові моменти історії та інфраструктури закладу	7
II. Історія культурних та мистецьких програм Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II	10
II.1. Огляд діяльності культурного центру імені Шандора Фодо	11
II.2. Огляд текстильного музею імені Каталін Полоні	12
II.3. Заснування мистецької колекції Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II	12
III. Виставкові зали та виставки в будівлях Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II	13
IV. Музейно-педагогічне використання мистецького архіву Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II	23
IV.1. Коротка презентація Галереї Nakonxirán	25
IV.2 Мистецтво Вереша Петра як джерело натхнення для візуального виховання в дошкільних закладах	27
V. Практична частина, проведення заняття в базовому дошкільному закладі імені П. Франгепан Каталін у Берегові	29
V.1 Знайомство з мистецькими творами в дошкільному закладі, візуально-виховні заняття, спрямовані на розвиток сприйняття та творчої діяльності, на основі колекційних виставок Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II	33
Резюме	38
Додатки: Використана література	42
Перелік ілюстрацій	44
План заняття	46
Тексти інтерв'ю	48
Каталоги виставок, що відбулися в Інституті	58

Bevezetés

Szakdolgozatom témája a Találkozás műalkotásokkal az óvodában, a befogadói készséget és az alkotó tevékenységet fejlesztő vizuális nevelési foglalkozások a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola gyűjteményes kiállításait alapul véve. (II. RFKMF)*

Fontosnak tartom ennek a tevékenységnek a leírását, mivel a Főiskola hallgatójaként tapasztalom, hogy a pedagógiai célkitűzések és feladatok mellett mennyi kulturális és művészeti program helyszíne az intézmény. Ezt a szerteágazó munkát foglalom össze a szakdolgozatomban. A Főiskola negyedévszázados működése óta, rengeteg olyan szervezeti egységgel bővült az intézmény, amelyek néprajzi és népművészeti, képzőművészeti, vagy pedig kulturális értékek megőrzésével, és támogatásával foglalkoznak. Mivel ennek a munkának az összegzésével és bemutatásával nem sokan foglalkoztak, így a dolgozatom hiánypotló jellegű.

A dolgozatom első részében a Főiskola infrastrukturális változásaival foglalkoztam, és a további részekben szemléltettem a művészeti részlegének elemeit. Mivel szerintem nem elég tudni az adott intézmény aktuális történéseiről, fontos megismerni a történetét.

A szakdolgozatom további három részében a kulturális -népművészeti – és képzőművészeti tevékenységek körök bemutatásával foglalkozom. Röviden bemutatom azon művészeti gyűjtemény szerkezetét, helyszíneit ahol a múzeumpedagógiai tevékenységekre kerül sor. A továbbiakban pedig a Főiskola művészeti gyűjteményeinek létrejöttét vizsgálom. A gyűjteményben megtalálható műtárgyak és tematikus csoportok is bemutatásra kerülnek, valamint azok a helyszínek: Esztergom-terem, Gross Arnold kiállítóterem, Révész Imre Galéria ahol találkozhatunk velük.

Célom a dolgozat által, egy részletes átfogó képet kapni a Főiskola kulturális és művészeti munkájáról. Ezáltal a szakdolgozatom gyakorlati része erre irányul, szeretném a gyerekekben vagy akár a jövő pedagógusaiban felkelteni az érdeklődést a múzeumok, kiállítások és azok rejtett kincseinek felfedezése iránt, felhívni a figyelmet arra, hogy éljünk azokkal a múzeumpedagógia lehetőségekkel amit a II.RFKMF nyújt számunkra.

* a dolgozatban sokszor szerepel a II. RFKMF neve, ezért a Főiskola és F jelzések is az intézmény nevére utalnak

I. A II.RFKMF fejlődéstörténete, az intézmény történet és infrastruktúrájának kulcsfontosságú pillanatai

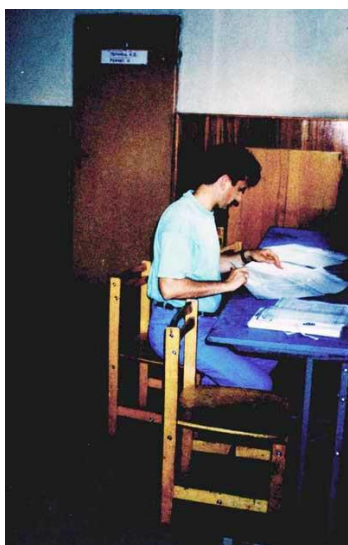
1993. október 18-án a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség elnökségei és a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség közös tanácskozást tartottak Beregszászban, ahol a magyar főiskola létrehozásáról hoztak határozatot. Irat formájában keresték meg a kárpátaljai történelmi egyházakat és Beregszász város képviselőcsoportját, hogy elképzeléseiket segítsék, és ha módjuk van kapcsolódjanak be a kezdeményezésbe.

1994 augusztusában lezajlott vizsgák alapján az óvodapedagógia, tanító, angol-földrajz, angol-történelem szakokra felvételt szerzett 41 diák. A tanévnyitó ez év szeptember 17-én zajlott. Ősz elején A Beregszászi Magyar Gimnázium adott otthont a tanításnak a volt gondnoki lak keretében .

Január 5-én 1995-ben a Felekezeti oda adja 15 évig a Főiskola használatára egy darabját az Illyés Gyula sétány 1-es szám alatti részét. de akkor még ezen a

2. ábra A főiskola megnyitásakor az első évfolyam és tanáraik

1. ábra Soós Kálmán a Kárpátaljai Magyar Tanárképző Főiskola, a református egyháztól bérelt épületében

helyen a poliklinika volt jelen. Viszont ahhoz , hogy ez megvalósuljon a Főiskolának bele kellett abba egyezni, hogy restaurálja és finanszírozza azt amihez , Kárpátaljai Magyar Főiskoláért Alapítvány és a Beregszászi Református Egyház megegyezett . A tulajdonjog visszaállítása A Beregszászi Városi Tanácsnak köszönhető , viszont ez sem ment simán, hisz sok akadályon kellett keresztül menni annak visszaszerzéséig . A végrehajtó szervek nem megfelelően jártak el az év márcisában, hiszen a tanács függesztette a végrehajtást, így másodlagos iratokkal támasztották alá a visszaállítást a tulajdonjognak Az

oktatás ebben az évben a Beregszászi Ruhaiipari Szakközépiskola objektumában zajlott. **1996.**

szeptember 25-én zajlott le a tanévnyitója a Kárpátaljai Magyar Tanárképző Főiskolának. Az ünnepélyen Magyar Bálint „Magyarország művelődési és közoktatási minisztere, az ukrán oktatási miniszterhelyettes Anatolij Babak, és a kárpátaljai megyei vezetés és felsőoktatási intézmények rektorai, valamint olyan személyek vettek részt akik ellen voltak az intézmény megnyitásának. Elkezdődött a tanítói csoport megalapítása, részben idevalósi, és adott szakmai képzettséggel rendelkező személyek, és PHD tanintézetben foglalkozkodó ifjak bevonásával. A képesítés a Beregszászi Ruhaipari Szakközépiskola létesítményében valósult meg..

2000-ben a Főiskola megvette , és a 2001-es évben restaurálja az első tulajdonát, a tanári vendégházat, amely biztosítja a megfelelő szálláslehetőséget a kárpátaljai és magyarországi vendégtanárok részére. Az ünnepélyes átadáson Berényi Dénes „az Apáczai Közalapítvány elnöke és Csete Örs irodaigazgató volt jelen.

2002-ben a várost eladásra bocsátotta a Beregszász főterén álló , egykor „Grand” néven közismert hotelt, amely utolsó éveiben „Druzsba” hotelként működő épületet, amely a 90-es évek végére drasztikusan elavult állapota miatt zárt be. A II. RFKMF keretében működő tehetséggondozó intézmény a renoválás után kapott helyet az épületben. Az ünnepélyes átadó 2002. február 7-én volt, melyen Magyarország köztársasági elnöke, Mádl Ferenc vett részt és Anatolij Kinah, Ukrajna miniszterelnöke . A Törvényszéki palota átadására A Beregszászi Városi Tanács döntése alapján ugyan ezen a, amely úgyszint a Főiskola használatába került.

3. ábra A Szakkollégium ünnepélyes átadása

2002-ben megkezdődött az egykori Törvényszéki épület renoválása, melyhez az Apáczai közalapítvány és az Illyés Közalapítvány adta a kezdeti finanszírozást. A munkálatok megkezdését ez az anyagi hozzájárulás biztosította, azonban a teljes költségeket nem fedezte. Ennek következtében az intézmény vezetősége úgy határozott, hogy Ukrajna és Magyarország nagyvárosaitól kér segítséget, annak érdekében, hogy a felújítást betudják fejezni. A támogatás elismeréseként az elkészült termeket az adományozó városokról vagy kormányzati szervekről nevezték el.

4. ábra Az egykori Törvényszéki épület felújítása

2004- az egykori Törvényszéki épület második emeletének felújítása a magyarországi önkormányzatok támogatásával valósult meg.

2

5. ábra A felújított épületrész termeinek átadása

2005. október 27-én ünnepélyes keretek között került sor a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Apáczai Csere János Könyvtárának átadására, amely az egykori törvényszéki épület második emeletén kapta meg helyét. Az új könyvtári szárnyban helyet kapott a rektori hivatal, az informatikai központ, valamint a Révész Imre kiállítóterem is. Az eseményem jelen volt Szabó Béla, a HTMH

elnöke, valamint azoknak a magyarországi városoknak a képviselői, amelyek hozzájárultak az egyes termek restaurálásához.

² A főiskola történetéből, 1993-2004 (16-17-18-bekezdés)

II. A Főiskola kulturális és művészeti programjainak története

Az elmúlt évek során a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola projektmenedzserei, együttműködve a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetséggel és annak szatelitszervezeteivel, köztük a Pro Cultura Subcarpatica civil szervezettel, a főiskolát a magyar kultúra központjává, a magyar művelődés „fellegvárává” alakították. Az objektum sok értékes kulturális rendezvénynek a otthont, miközben hozzájárul a magyar értelmiség képzéséhez, felkarolja a fiatal tehetségeket, támogatja a művészeti kezdeményezéseket és megőrzi a kulturális hagyományákat. Mindezek eredményeként a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola mára, nemcsak Beregszász, hanem egész kárpátalja egyik meghatározó kultúraszervező központjává vált. Az intézmény szoros együttműködést ápol a KMKSZ-szel, és annak kapcsolódó civil szervezeteivel, melyekkel közösen havonta, sőt gyakran heti rendszerességgel szerveznek kulturális eseményeket. A főiskola épületében, valamint a közel 500 férőhelyes átriumban olyan rendezvények kerülnek megrendezésre, amelyek a magyar történelem és kultúra jeles napjaihoz kapcsolódnak, mint például a Magyar Kultúra napja, március 15., a Költészet Napja, az 1956-os forradalom emléknapja, valamint más nemzeti ünnepek. A programok között szerepelnek ismeretterjesztő előadások, könyv- és filmbemutatók, színielőadások, koncertek, hangszeres és énekes fellépések is. A főiskola rendszeresen helyet biztosít a kárpátaljai magyar nyelvű pedagógusok számára szervezett szakmai és nyári továbbképzéseknek, emellett gyakran szolgál helyszínül tantárgyi versenyeknek és tehetségkutató vetélkedőknek. Az intézmény oktatói aktívan bekapcsolódnak a tanfolyamok lebonyolításában, ezzel is támogatva a szakmai fejlődést. Az iskola vezetése és projektmenedzserei különösen fontosnak tartják, hogy a hallgatók kulturális látókörét és szélesítsék, ezért rendszeresen hívnak meg neves magyarországi és külföldi előadókat, színművészeket, valamint komoly- és könnyűzenei előadókat és művészeket, akik előadásaikkal színesítik az intézmény kulturális életét.

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola nem csupán a tudásátadásra helyezi a hangsúlyt, hanem elkötelezetten támogatja a hallgatók értelmiségi szemléletének formálását is. Ennek apropóján váltak rendszeressé az intézmény falai között megvalósuló kulturális események. A főiskola és a Beregszászi Illyés Gyula Magyar Nemzeti színház között létrejött együttműködési megállapodás lehetőséget biztosít arra, hogy az oktatók és hallgatók minden tanév során egy-egy színházi évadon belül betekintést nyerjenek a színház aktuális repertoárjába, átlagosan négy- hat előadáson keresztül. A főiskola havi rendszerességgel szervez képzőművészeti és népművészeti kiállításokat, amelyek elsődlegesen a kárpátaljai

rágio- és iparművészeinek , valamint a Révész Imre Társaság tagjainak biztosítanak bemutatkozási lehetőséget. emellett gyakran vendégül ltak magyarországi előadókat, akik műveikkel színesítik a tárlatokat. 2004-ben a főiskola hagyományteremtő szándékkal rendezte meg az első kérpátaljai felsőoktatási intézmények kórustalálkozóját, amely azóta is nagy sikerrel, évről évre megrendezésre kerül. A főiskola kulturális élet szerves részét képezik továbbá az író- olvasó találkozók, könyvbemutatók, irodalmi estek s különféle vetélkedők, melyek színén hozzájárulnak az értelmiségi közösségi szellemi fejlődéshez és közösségformáló erejéhez.

Mivel Dupka György leírása az intézmény kb 10 évvel ezelőtti állapotát rögzíti kíváncsivá tett, hogy azóta milyen változások történtek, ill mennyiben állják meg helyüket az akkori megállapításai a jelenben. Ez ösztönzött arra, hogy a helyszínen személyesen tájékozódjak a jelenlegi körülményekről, és átfogónképet alkossak az intézmény fejlődéséről. Tapasztalataim megerősítették azt a feltételezést, hogy viszonylag rövid időn belül is jelentős változások érhetőek el- ez az állítás a gyakorlatban is beigazolódott számomra.

II.1.Fodó Sándor kulturális központ bemutatása

6. ábra Fodó Sándor kulturális központ

A Fodó Sándor Kulturális Központ meghatározó szerepet tölt be a térség kulturális életének formálásában. Tevékenységének középpontjában a küeönféle művészeti és közösségi rendezvények megszervezése, valamint a kulturális értékek és hagyományok továbbadása és megőrzése áll. Fontos feladatának tekinti a Rákóczi-főiskola hallgatóinak bevonását a kulturális életbe, érdeklődésük felkeltését és az értelmiségi programok iránti nyitottság

ösztönzését. Mindezek megvalósítása érdekében szoros kapcsolatot ápol a főiskola különböző szervezeti egységeivel, a hallgatói önkormányzatokkal, valamint helyi és megyei kulturális intézményekkel, művészeti szervezetekkel, alapítványokkal és civil kezdeményezésekkel. A központ megalapítása óta számos kultúráis programnak adott helyet. Ilyenek voltak a művészeti kiállítások, író-olvasó találkozók, irodalmi estek, filmvetítések, versenyek és konferenciák. A Fodó Sándor Kulturális Központ keretében működik a Pólónyi Katalin Textilmúzeum és

kiállítóterem, valamint a Nagybregi Tájház is, amelyek mind hozzájárulnak a helyi kulturális örökség ápolásához és bemutatásához.

II.2. Polónyi Katalin textilmúzeum bemutatása

- 2008-ban a A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán állandó kiállítás nyílt, melynek célja, hogy megőrizze és bemutassa Kárpátalja népművészetének egy jellegzetes darabját, a beregi szőttest. A tárlaton látogatók megismerkedhetnek a különböző technikával készült beregi szőttesekkel, a szövéshez szükséges eszközökkel, valamint a helyi népviselettel és

8. ábra Polónyi Katalin textilmúzeum

hagyományos népi tárgyakkal. A kiállítóteremben elhelyezett szövőszéken a látogatók maguk is kipróbálhatják a szövést, miközben betekintést nyerhetnek a vidék gazdag mintakincsébe. A kiállítás célja, hogy ne csupán a tárgyakat mutassa be, hanem lehetőséget adjon a helyihagyományok, mesterségek és technikák megismerésére. Ennek alátámasztására interjút készítettem Gál Adéllal, a Textilmúzeum vezetőjével, aki részletesen beszélt a kiállítás szerepéről a beregi kultúra ápolásában.

II.3. Az II. RFKMF Művészeti gyűjteményének létrejötte

A Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága (RIT) azon dolgozik, hogy a kárpátaljai magyar művészeti közösségi életet összefogja és képviselje. A társaság célja, hogy hozzájáruljon a helyi kulturális élet gazdagításához, valamint elősegítse a

10. ábra A Révész Imre társaság tagjai

helyi művészeti hagyományok fenntartását és ápolását. A társaság tagjai különféle művészeti ágazatokban dolgoznak, és különböző technikákat alkalmaznak munkáikban. Az őket inspiráló témák széles spektrumot ölelnek fel, a realista ábrázolástól kezdve egészen az absztrakt és expresszív stílusokig. A társaság rendszeresen szervez alkotótáborokat és csoportos kiállításokat, hogy lehetőséget biztosítson tagjainak a bemutatkozásra. A kárpátaljai művészek munkásságának elismerésére a társaság díjat és ösztöndíjat is alapított. Ennek bemutatására interjút készítettem Kulin Ágnessel, a művészeti részleg vezetőjével, valamint Kutasi Csabával, aki a művészeti részleg munkáját felügyeli.

III. Kiállítótermek és kiállítások a II RFKMF épületeiben.

Kiállítások a KMTF - Kárpátaljai Magyar Tanítóképző Főiskola (korábbi megnevezése az intézménynek) Kölcsey Ferenc Kollégiumában)

Az épület, amely egykor Grand Hotelként, majd később Barátság – „Druzsbá” szállóként működött, ma a főiskola kulturális életének fontos helyszíne.

Már az intézmény megnyitásának évében kiállításokat rendeztek a kollégium földszinti részén. Az egykori főtéri bejáratnál Veres Péter *Beregszász története* című falfestménye fogadja a látogatókat. A megnyitó eseményen Jankovics Mária és tanítványa, Kulin Ágnes közös tárlata volt látható.

Később ez a kiállítóterem a Révész Imre Kiállítóterem nevet kapta. A kiállítások szervezésében id. Kohut Attila, a kollégium akkori igazgatója játszott aktív szerepet, míg a kiállítások kurátori feladatait – a tárlatok kialakításától a sajtóanyagok elkészítéséig – Benkő György festőművész, a főiskola munkatársa látta el.

Gross Arnold kiállítóterem

Ki is az a Gross Arnold? Miért ő kapta a kiállító terem nevét története

Gross Arnold grafikus- és festőművész, aki a Kossuth- és Munkácsy-díj kitüntetettje, 1929. november 25-én született a romániai Torda városában. A családja 1940-ben Nagyváradon telepedett le, majd néhány év múlva, 1944-ben Magyarországra szöktek. Művészeti tanulmányait először az Iparművészeti Főiskolán kezdte meg, később pedig a Képzőművészeti Főiskolán folytatta. Az 1950-es évektől kezdődően rendszeresen rendeztek számára önálló kiállításokat belföldön, miközben alkotásai nemzetközi szinten is elismerést nyertek – többek között olyan városokban, mint Róma, Bécs, Hamburg, London, Tokió vagy Los Angeles. 1966-

ban és 1968-ban a rangos Krakkói Grafikai Biennálén első díjat nyert. Több évtizedes munkásságát számos kitüntetéssel jutalmazták: két alkalommal részesült Munkácsy-díjban (1955-ben és 1967-ben), 1987-ben elnyerte az „érdemes művész” címet, majd 1995-ben a Kossuth-díjat is megkapta. Budapest városa 2008-ban Pro Urbe-díjjal ismerte el tevékenységét. A Nemzet Művésze címet 2014-ben ítéltek oda neki. Élete 2015. január 22-én, a Magyar kultúra napján ért véget.

Kiállítások a Gross Arnold kiállító teremben					
S.s z.	Kiállítás időpontja	A kiállítás neve	Szervezők	kiállítók száma, névsora	Laudálók névsora
1.	2009.január 2 forrás:	Téli tárlat	Szülőföld alap, KMKSZ	1.Erfán Ferenc, 2.Kopriva Attila, 3.Magyar László, 4.Tóth Róbert, 5.Kolozsvári László, 6. Őri Mihály, 7.Micska Zoltán, 8.Veres Ágota, 9.Kulin Ágnes, 10.Riskó György 11.Réti János	dr. Orosz Ildikó, Magyar László, Benkő György, Riskó György, Sin József
2.	2010.március 12	Makovecz Imre - kiállítás	II. RFKMF	1.Makovecz Imre	dr. Orosz Ildikó, Kész Barnabás Bálint Viktória Palotás József, Csizmár Béla
3.	2011. október 13	Magyarország	II. RFKMF		Péterffy Gábor

		bemutatkozik a Magyar Posta bélyegein az EU elnökség ideje alatt			dr.Orosz Ildikó Szalipszki Endre Tóth István
4.	2011. április 15	Tavaszi álom	II. RFKMF	1.Matl Péter	Kudlatyák Krisztina dr.Orosz Ildikó Matl Péter Dr. Csernicsek István
5.	2012. március 2	„Aktuális-tárlat”	II. RFKMF, Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet	1.Papp Csaba	dr. Orosz Ildikó Tóth István
6.	2013. március 12	Munkácsi festők kiállítása	Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet	1.Kopriva Attila, 2.Micska Zoltán, 3.Ivancsó András 4.Seleveckij Jurij	Kudlotyák Krisztina dr. Orosz Ildikó Micska Zoltán Kopriva Attila
7.	2015. január 30	1944 – az elhurcolások éve	II. RFKMF		Molnár D. Erzsébet Csatáry György dr. Orosz Ildikó

					Togyerisk a Erika
8.	2016. március 16	Jubileumi kiállítás	II. RFKMF, Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet	1.Garanyi József	dr. Orosz Ildikó Kovács László Tóth- Orosz Bettina
9.	2017.november 16	Szín-táj- impresszió	Révész Imre Társaság, II. RFKMF	1.Tóth Róbert	Kulin Ágnes, Békéssyn é dr. Lukács Angéla Tóth Róbert
10.	2018. október 4	Klisza János alkotásai	II. RFKMF	1.Klisza János	Kulin Ágnes Benkő György
11.	2019. november 28	Állandó kiállítás	II. RFKMF	1.Révész Imre Társaság	Kulin Ágnes dr. Orosz Ildikó
12.	2019.11.29	Rákócziak nyomában Kárpátalján	II. RFKMF	16 alkotó	Kulin Ágnes dr. Orosz Ildikó Szilágyi Mátyás

Szemle a Gross Arnold kiállítóterem rendezvényeiből:

2009 Téli tárlat Beregszászban

13. ábra Évösszegző kiállítás megnyitója

2009 december 23-án nyílt meg a *Téli tárlat* című évzáró kiállítás a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Gross Arnold Kiállítótermében. Az eseményen 35 festmény mellett több kerámia- és kisplasztikai alkotás is bemutatásra került. A tárlat anyaga a Révész Imre Társaság hagyományos ungvári évzáró kiállításának legkiemelkedőbb darabjaiból került kiválasztásra.

Makovecz Imre-kiállítás a beregszászi főiskolán³

2010 március 12-én a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Gross Arnold Kiállítótermében nyílt meg egy tárlat, amely a világhírű, Kossuth-díjas építész, Makovecz Imre munkásságát mutatta be. A kiállításon fotómontázsok, grafikák, fényképek és tervrajzok segítségével nyújtottak gazdag válogatást az építőművész alkotásaiból.

Bélyegkiállítás a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán

2011október 13-án a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán egy különleges bélyegkiállítás nyílt, amely „*Magyarország bemutatkozik a Magyar Posta bélyegein az EU elnökség ideje alatt*” címet viselte. A tárlaton körülbelül negyven különböző tablót tekinthettek meg az érdeklődők.

A gyűjtemény a Magyar Posta és az Ungvári Magyar Köztársasági Főkonzulátus közreműködésével érkezett a főiskolára. Az intézmény pályázat útján nyerte el a jogot ennek a tárlatnak a rendezésére, és a kiállítást követően a tablókat véglegesen a főiskola birtokába adták. A gyűjtemény darabjai az épület folyosóin és tantermeiben kerültek elhelyezésre, és azóta is az intézmény díszítését szolgálják.

„Aktuális” – Pap Csaba grafikus egyéni tárlata a főiskolán

³ HK:Téli tárlat nyílt Beregszászban (1-2 bekezdés)

Badó Zsolt: Makovecz Imre-kiállítás a főiskolán (1 bekezdés)

2012 február 24-én a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Gross Arnold Kiállítótermében „Aktuális” címmel nyílt meg egy tárlat, melynek témája az emberi test

14. ábra „Aktuális” egyéni tárlat

esztétikáját ábrázoló aktmunkák voltak. A kiállításon húsz grafika és egy gipszszobor kapott helyet, mindezek Papp Csaba munkái, aki a miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium és Kollégium kollégiumi csoportvezetőjeként, hittan- és rajztanáraként dolgozik. A tárlat különleges volt, mivel ez volt a fiatal művész első önálló kiállítása, aki Kárpátaljáról származik.

Munkácsi festők Beregszászban

2013 március 12-én a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet szervezésében képzőművészeti tárlat nyílt meg Beregszászban, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán. A kiállításon a munkácsi festőművészek, Kopriva Attila, Micska Zoltán, Ivancsó András és Seleveckij Jurij alkotásai szerepeltek. Az esemény a *Kultúra ezer arca 2013* elnevezésű program részeként valósult meg.

1944 – az elhurcolások éve – kiállítás a Rákóczi-főiskolán⁴

2013 január 29-én a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán megnyílt egy kiállítás, amely „1944 – Az elhurcolások éve” címet viselte. 2014-ben volt hetven éve, hogy a kárpátaljai férfilakosságot kényszermunkára deportálták, és ezen a szomorú évfordulón emlékeztek meg a kárpátaljai zsidóság koncentrációs táborokba történő elhurcolásáról is. E két tragikus esemény kapcsán a főiskola Lehoczky Tivadar Intézete, a Magyarország Miniszterelnöksége által kiírt Civil Alap pályázati programjának támogatásával egy rendezvénysorozatot indított „1944 – Az elhurcolások éve” címmel. A programsorozat részeként holokauszt-emléknapra és a Kárpátaljai holokausztot feldolgozó rendezvényekre is sor került.

Jubileumi kiállítás a Rákóczi-főiskolán

⁴ Pallay Katalin: 1944- az elhurcolások éve kiállítás a főiskolán (1-2 bekezdés)
R.Sz : Jubileumi kiállítás a főiskolán (1-2 bekezdés)

2015 március 16-án, szerdán a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola és a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet jubileumi tárlatot rendezett Garanyi József festőművész születésének 95. évfordulója alkalmából. A tárlat a művész alkotásaiból állt, és a főiskola Gross Arnold termében tekinthető meg Beregszászban. A kiállítás 2016. március 31-ig volt látogatható, és a látogatók Garanyi festményeit, valamint Kovács László művészeti alkotásait is megcsodálhatták.

„Szín-táj-impresszió” címmel nyílt kiállítás a Rákóczi-főiskolán

2017 november 16-án a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán Tóth Róbert festőművész munkáiból nyílt kiállítás. A tárlat a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága, valamint a Rákóczi Főiskola közös szervezésében valósult meg.

16. ábra „Szín-táj -impresszió tárlat

Klisza János alkotásaiból nyílt kiállítás a beregszászi főiskolán

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola az elmúlt évek során számos művészeti tárlatnak biztosított helyszínt, bemutatva mind a helyi amatőr művészek, mind pedig a nemzetközileg elismert, professzionális alkotók műveit. 2018. október 4-én a főiskola Gross Arnold termében Klisza János, Ungváron élő grafikus, tájképfestő és építész műveiből nyílt kiállítás.

A Rákócziak nyomában Kárpátalján alkotótábor zárókiállításának megnyitója

2019 november 28-án ünnepélyes keretek között nyitották meg a „Rákócziak nyomában Kárpátalján” elnevezésű zárókiállítást a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Gross Arnold kiállítóhelyiségében. Az eseményt a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek

Révész Imre Társasága szervezte, szoros összefüggésben a főiskolán korábban megrendezett, II. Rákóczi Ferenc alakját és örökségét idéző programokkal.

A 2019–2020-as tanévben világszerte megemlékezések zajlottak annak alkalmából, hogy 315 év telt el Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelemmé választása óta. Kárpátalja több településén is rendezvényekkel tisztelegtek e történelmi esemény előtt, hiszen a nagyságos fejedelem emléke különös jelentőséggel bír a helyi magyar közösség számára.

III.1 Az interjúk bővebb kielemezése

Interjú Molnár Krisztinával

Az interjú egy részletes betekintést nyújt Molnár Krisztina életébe és munkájába, különös tekintettel a Fodó Sándor Kulturális Központra és a vele kapcsolatos tevékenységekre. Íme néhány elemzés a főbb pontokról:

Fodó Sándor Kulturális Központ vezetése: A válaszokból kiderül, hogy 2020 őszétől vezeti a Fodó Sándor Kulturális Központot, mely a kárpátaljai kulturális és politikai élet meghatározó alakjának, Fodó Sándornak az emlékét őrzi. Feladatai közé tartozik az egységek koordinálása, rendezvények szervezése és a kommunikáció más intézményekkel és szervezetekkel.

Az interjúban szót ejtett a Fodó Sándor kulturális központhoz tartozó egységéről a Nagyberegi Tájházzal. A Nagyberegi Tájházat a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola 2013. február 15-én avatta fel. A tájháznak egy 1898-ban épült parasztház ad otthont. A berendezés is a korszaknak, illetve a későbbi időszaknak, az 1900-as évek elejének megfelelő. A három helyiségből álló házhoz egy kamra tartozik, valamint a kemencének helyt adó „sütő” és egy szén. Az udvart egy keresztcsűr választja el a kertetől. A Nagyberegi Tájház „élő tájház”. A ház és a hozzá tartozó gazdasági épületek megfelelő helyszínt biztosítanak színes kulturális programok lebonyolításához, legyen szó akár táncról, kézműves foglalkozásról, népi játékról vagy hagyományos kenyérsütésről.

A tájházzal röviden

Örökségünk megőrzésében és továbbadásában fontos szerepet játszik a Nagyberegi tájház, melyet a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola működtet. A Nagyberegi tájház „élő tájház”. Maga az épület és a hozzá tartozó gazdasági egységek

megfelelő helyszínt biztosítanak a programok lebonyolításához, legyen szó akár táncszóról, kézműves foglalkozásról, népi játékról vagy hagyományos kenyérsütésről. A lehetőségek szélesek. Heti rendszerességgel kézműves foglalkozások zajlanak, többnyire fiatalok részvételével. A programokról a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet hagyományörző műhelyének munkatársai gondoskodnak.

Interjú Kulin Ágnessel

Kulin Ágnes munkája a Főiskolán, különösen a művészeti részlegen, kiterjed a gyűjtemények kezelésére, kiállítások szervezésére és a művészeti élet támogatására. Íme néhány részletesebb elemzés:

Gyűjtemények kezelése és katalogizálása: A művészeti részleg laboránsaként Kulin Ágnes felelős volt a Főiskola gyűjteményeinek kezeléséért és rendezéséért. Az első feladata a tanulmányok befejezése után a gyűjtemény katalogizálása volt, amely a Főiskola fennmaradása óta összegyűjtött műalkotásokat foglalta magában.

Kiállítások szervezése: Kulin Ágnes és csapata kiemelt figyelmet fordít a Főiskola által rendezett kiállításokra. Ezek a kiállítások többnyire a Főiskola különböző területein kerültek megrendezésre, beleértve az Esztergom nagy dísztermét és a Kölcsey Ferenc szakkollégium alsó szintjét is.

Külső művészeti események támogatása: Emellett Kulin Ágnes és csapata támogatnak más művészeti rendezvényeket is, például a Révész Imre társaság által szervezett kiállításokat. Ezek a rendezvények gyakran lehetőséget biztosítanak más művészek, például Kovács László és Garanyi József, valamint helyi művészek számára a bemutatkozásra.

Műalkotások gyűjtése és rendszerezése: A Főiskola gyűjteménye több alkalommal bővült új műalkotásokkal, például az új épületbe való költözés vagy jubileumi események alkalmával. A legnagyobb adományozás 2017-ben történt, amikor Veres Péter beregszászi művész munkáit ajándékozták a Főiskolának.

Ezek alapján Kulin Ágnes munkája aktív résztvevője volt a Főiskola művészeti életének és a helyi művészeti közösség támogatásának. A gyűjtemények kezelése és a kiállítások szervezése révén hozzájárult a kulturális örökség megőrzéséhez és a művészi kifejeződés támogatásához

Interjú Kutasi Csabával

Munkakezdés és feladatok: 2021 februárjában kezdte munkáját a Főiskola művészeti részlegének felügyeletével. Az első feladata az Irka archiválása volt, amely során egy éves munkát igényelt az anyagok kronológiai rendszerbe foglalása.

Archiválás folyamata: Az archiválás során Kutasi Csaba különböző művészek, például Punykó Mária, Espán Margaréta, Kulin Ágnes és mások eredeti rajzait rendszerezte, és kronológiai sorrendbe állította azokat.

Két nyelven folytatott munka: Fontos megjegyezni, hogy az archiválás kétnyelvű volt, amely magában foglalta az ukrán és magyar nyelvet is.

Csoportosítás és digitális rendszerezés: A munka során történt egy rajztípus szerinti csoportosítás, valamint digitális formában való rendszerezés. Ezen kívül a borítógrafikák, lapszámok és arculati jegyek is csoportosításra kerültek.

Jövőbeli terveit voltak amit sikerült megvalósítani hogy újraindult a Főiskolán a kiállítási programtár. Ennek részeként Irka 30 éves jubileumi kiállítása volt előtérben és a Főiskola modern kiállítóhelyének létrehozása

IV. Az II.RFKMF Művészeti archívumának múzeumpedagógiai felhasználása

Az II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Művészeti Archívuma célja a kárpátaljai magyar művészeti alkotások gyűjtése, megőrzése és bemutatása. Ennek az archívumnak a fő funkciói:

Gyűjtés és dokumentáció: Az archívum feladata az olyan művészeti alkotások gyűjtése, amelyek kapcsolódnak az II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolához. Ez magában foglalhat festményeket, szobrokat, grafikákat, fotókat, digitális műveket, valamint az oktatók és diákok alkotásait is. Az ilyen alkotásokat dokumentálni kell, hogy megőrizhessék és hozzáférhetővé tegyék őket a jövő generációi számára.

Kutatás és oktatás támogatása: Az archívum lehetőséget nyújt kutatók és hallgatók számára arra, hogy tanulmányozzák és kutassák a gyűjteményben található műveket. Ez a kutatás segíthet az intézmény történetének és kulturális örökségének jobb megértésében, valamint hozzájárulhat az művészeti oktatáshoz.

Kiállítások és rendezvények: Az archívum lehetőséget biztosít kiállítások és egyéb kulturális rendezvények szervezésére, amelyek bemutatják a gyűjteményben található műveket és azok történetét. Ezek a kiállítások lehetnek időszakos vagy állandó jellegűek, és lehetőséget adnak a közönségnek arra, hogy megismerjék és élvezzék a kárpátaljai magyar művészet sokszínűségét.

Digitális archiválás és hozzáférés: Az archívumnak lehetőséget kell biztosítania a digitális archiválásra, hogy a gyűjteményt online is elérhetővé tegye. Ez lehetővé teszi az emberek számára, hogy világszerte hozzáférjenek az alkotásokhoz és tanulmányozhassák azokat anélkül, hogy fizikailag el kellene menniük az archívum helyszínére.

Az ilyen archívumok fontos szerepet játszanak a kulturális örökség megőrzésében és az alkotók munkájának elismerésében, valamint lehetőséget kínálnak a közönségnek arra, hogy mélyebben megértsék saját kulturális identitásukat és történelmüket a művészet által.

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán múzeumpedagógiai lehetőségek kínálhatók a gyerekek számára, amelyek segíthetik az ő kulturális és történelmi tudatosságukat. Néhány ilyen lehetőség lehet:

1. Tárlatvezetések: A főiskola Pólónyi Katalin textilmúzeumában vagy galériájában szervezett gyermekbarát tárlatvezetések, amelyeken keresztül a gyerekek megismerhetik a kiállított tárgyakat és a helyi kultúrát.

2. Interaktív foglalkozások: Kézműves foglalkozások, játékos tevékenységek vagy interaktív tevékenységek, amelyeken keresztül a gyerekek részesei lehetnek a kárpátaljai magyar kultúra megélésének.

3. Történelmi játékok és szerepjátékok: Olyan tevékenységek, amelyekben a gyerekek szerepjátékokon vagy történelmi játékokon keresztül tapasztalhatják meg a múlt eseményeit és személyiségeit pl : Rákóczi Ferenc.

4. Kézműves és alkotó tevékenységek: Kreatív foglalkozások, ahol a gyerekek saját alkotásokat hozhatnak létre, amelyek kapcsolódnak a főiskola vagy a kárpátaljai magyar kultúra témáihoz.

5. Interaktív média és technológia: Olyan programok, amelyekben a gyerekek interaktív média és technológia segítségével fedezhetik fel a kárpátaljai magyar történelmet és kultúrát. Ezek a programok segíthetnek abban, hogy a gyerekek élvezetes módon tanuljanak és fejlesszék a kreativitásukat és tudásukat a kárpátaljai magyar kultúra és történelem terén.

6. Interaktív mesekörök: Létre hozni olyan interaktív meseköröket, ahol a gyerekek megismerkedhetnek a művészeti gyűjteményekben található műalkotásokkal kapcsolatos történetekkel. Az óvodapedagógusok segítségével választani olyan meséket, amelyek a gyűjteményekben található művekhez kapcsolódnak, és ezeket a meséket bájosan és érthetően elmesélni az óvodásoknak.

Az óvodásoknak szánt programokat készíteni és elérhetővé tenni néhány speciális megfontolást igényel. Fontos, hogy az óvodások számára tervezett programok játékosak, interaktívak és érthetőek legyenek, hogy élvezettel és érdeklődéssel vegyenek részt bennük. Emellett fontos az is, hogy az óvodapedagógusokat is bevonjuk a programok tervezésébe és megvalósításába, hogy azok minél jobban megfeleljenek az óvodások igényeinek és fejlettségi szintjének.

A Pólónyi Katalin textilmúzeum adta lehetőségei az óvodások számára:

Egy textilmúzeum számos lehetőséget kínál az óvodások számára, amelyek szórakoztatóak és fejlesztők is lehetnek:

-Interaktív Kiállítások: Különböző textiltípusok, minták, színek megismerése érintéssel, nézéssel. -Műhelyek: Textiltípusok tapintása, színek és minták kombinálása kreatív műhelyekben.

-Történetmesélés: A textil történetének és a ruhák történelmének megismerése interaktív mesék, játékos tevékenységek révén.

-Szövés és Hímzés Kipróbálása: Egyszerű, óvodások számára kialakított szövések, hímzések kipróbálása.

- Kézügyesség Fejlesztése: Csipkék, szalagok, gombok rendezése, szövési technikák elsajátítása. -Ruhatár Játék: Öltözködési játékok révén megismerhetik, hogyan változott a ruházat az évszázadok során.

-Évszázadok és Időjárás: Különböző anyagok, minták alkalmazása az évszázadok és időjárás kapcsán. Ezek a tevékenységek segíthetnek az érzékszervek fejlesztésében, a kézügyesség és finommotorika fejlesztésében, valamint az óvodások kreativitásának és képzelőerejének ösztönzésében is.

IV.1. "NakonxipánGaléria" rövid bemutatása

Miért pont éppen Na'Conxipán:

A galéria elnevezésénél lényeges szempont volt, hogy ne egy meghatározott alkotó neve szerepeljen benne, hanem inkább egy olyan, a képzőművészethez köthető fogalom, amely sokrétű értelmezésre ad módot, és amely több irányból is kapcsolódási lehetőséget kínál. A cél az volt, hogy a név ne csak kifejező legyen, hanem figyelemfelkeltő is: ösztönözze az embereket arra, hogy belépjenek, körülnézzenek, és érdeklődve ismerkedjenek meg a kiállított művekkel. A névválasztás során kiemelt figyelmet kapott a helyi – kárpátaljai és beregszászi – kötődés hangsúlyozása is, amelyet a Főiskola tudatosan vállal, és kulturális tevékenységein keresztül is folyamatosan erősít.

A galéria elnevezéséhez Gulácsy Lajos képzeletbeli világa, Nakonxypán szolgált ihletül, mivel az alkotó és fantáziavilága több szállal is kötődik Beregszász szecessziós hangulatához; a galéria vizuális elemeiben is megjelennek ezen álmvilág motívumai, például a hópehely szimbóluma.

Gulácsy Lajost életének nehézségei és lelki megpróbáltatásai készítették egy saját, eszményi világ – Nakonxipán – megalkotására, amely menedékként szolgált számára. Ez a képzeletbeli tér ma is sokak számára nyújt lelki felüdülést a valóság terhei elől. A művész ősei a nemesi származású Gulácsy családhoz tartoztak, de a család a 19. századra földjeit elvesztette, és a

polgári létformába kényszerült. Édesapja, aki Nagyberegen dolgozott vízügyi mérnökként a Szernye-mocsár közelében, a folyamatos egészségügyi veszélyek elől Beregszászba szeretett volna költözni, de törekvései kudarcba fulladtak. Emiatt végül Budapestre ment, ahol alkalmi mérnöki munkákból tartotta el a családját.

Gulácsy Lajos festői tehetsége már fiatalon megmutatkozott, fejlődését két város – Budapest és Beregszász – élményei formálták. A főváros zsúfolt utcái, templomi körmenetei, valamint Beregszász hagyományos ünnepei és vásári forgatagai mély benyomást tettek rá. Gimnazistaként már kiállították egyik művét a Műcsarnokban, tanulmányait azonban nem fejezte be. 18 évesen elhatározta, hogy Itáliába utazik, ahol az ottani művészet inspirálta sajátos világának kialakítására. Az olasz tájak, templomok és középkori hangulatú városkák élményei új formát adtak gyermekkori emlékeinek, amelyekből megalkotta álmvilágát, Nakonxipánt – egy időtlen, képzelet szülte helyet, amely egyszerre idézi meg Budapestet, Beregszászt és az olasz városokat, mégis teljesen egyedi és önálló világ.

Archívum:

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola szervezeti egységeként működő galéria fontos szerepet vállal az intézmény oktatási tevékenységének támogatásában, különös tekintettel a hallgatók és oktatók aktív bevonására. A kiállítótér ideális helyszínt kínál a múzeumpedagógiai eszközök gyakorlati kipróbálására, ezzel színesítve és kiegészítve a hagyományos tanórai kereteket. A galéria feladatai közé tartozik a főiskola fennállása óta létrejött művészeti gyűjtemény gondozása és megőrzése is, emellett otthont biztosít az *Irka* gyermeklap több ezer eredeti illusztrációt tartalmazó értékes archívumának.

Múzeumpedagógia foglalkozások a Na'conxypan galéria 30 éves jubileumi írka kiállításán.

Az *Irka* gyermeklap három évtizedes vizuális világát és múltját bemutató tárlaton a látogatók gyerekzsivaj közepette léphettek be a kiállítótérbe, ahol az iskolás korosztály aktív jelenléte tette élővé a teret. A jelenlegi olvasók játékos formában, interaktív módon fedezhették fel az *Irka* világának ismert és eddig ismeretlen részleteit a kiállítás elemeire épülő feladatokon keresztül.

Az egyórás foglalkozások során a gyerekek bepillantást nyertek egy gyermeklap szerkesztésének folyamatába. Megismerkedtek a szerkesztők feladataival, a különféle rovatokkal és azzal, hogyan születik meg egy lapszám. Közösén gondolkodtak az írók és költők munkájáról, különös figyelmet fordítva az illusztrátor szerepére: hogyan elevenednek meg a

szereplők és jelenetek a rajzok által. A beszélgetéseket játékos feladatok, például kép–szöveg párosító gyakorlatok színesítették. A résztvevők azt is megtanulták, mit jelent az arculat fogalma, és közösen fedezték fel az *Irka* megjelenésének változásait a kiállítás anyaga alapján.

A foglalkozás során a gyerekek mélyebb megértést nyertek Medveckyné - Luták Edit, Jankovics Mária, Kulin Ágnes és Veres Ágota grafikai stílusairól, melyek az *Irka* lapjain megjelennek. Az alkotók különböző jellegzetes stílusjegyeit egy izgalmas, 6 rajzból álló "csodalény-szörnyecske" megalkotásán keresztül fedezhették fel, miközben a kiállított képek között keresték és illesztették össze a figura egyes elemeit. A foglalkozás végén a gyerekek közösen készítettek egy borítót, amely emlékként szolgálhat számukra, és egyedülállóan személyre szabott ajándécsomagot vihetek haza, mely tartalmazta a korábbi *Irka* lapszámokban megjelent kifestőket és matricákat. A gyerekek számára ez nemcsak egy tanulási élmény volt, hanem egy kreatív, szórakoztató módja annak is, hogy a művészetek iránti érdeklődésüket is fokozzák.

A foglalkozások lebonyolítását a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola művészeti részlegének munkatársai, Kulin Ágnes, Kutasi Csaba és Kovács Gyöngyi végezték, akik mind hozzájárultak ahhoz, hogy a gyerekek élménydús és tanulságos foglalkozáson vegyenek részt.

IV.2 Veres Péter művészete mint inspirációs forrás az óvodai vizuális nevelésben

Veres Péter (1943–2004) a kárpátaljai magyar képzőművészet egyik sokoldalú és markáns képviselője, akinek munkássága számos területen hagyott nyomot: foglalkozott festészettel, grafikával, plakátművészettel, kirakatrendezéssel, belsőépítészeti megoldásokkal, sőt kerámiával és szobrászattal is. E gazdag életmű különösen figyelemre méltó abból a szempontból, hogy milyen lehetőségeket rejt az óvodás korú gyermekek vizuális nevelésében.

Veres Péter művészetének központi jellemzője a színek erejére és élményvilágára épülő kifejezőmód. A művész maga vallotta, hogy a festmény témájának kibontásában a színhatásnak döntő szerepe van – a színek által kiváltott érzelmek és benyomások adják meg a kompozíciók hangulatát, melyet formai játékok és fakturális megoldások tovább erősíthetnek, de nem helyettesíthetnek. Ez a látásmód különösen közel áll a gyermekek világlátásához, hiszen az óvodás korúak a színeket elsősorban érzelmi és élményszinten érzékelik.

A festő munkáiban gyakran jelennek meg mesészerű jelenetek, szimbolikus alakok és stilizált formák, amelyek nem a valóság hű másai, hanem annak művészi átértelmezései. Ezek a képi világok nem igényelnek konkrét, logikus magyarázatot – éppen ezért kiválóan alkalmasak arra,

hogyan a gyermekek saját képzeletüket, belső világukat vetíthessék rá. A gyermek nemcsak nézője, hanem „társalkotója” lehet a művészeti élménynek: beleláthat történetet, karaktert, érzelmet, amely elindítja a gondolkodást, mesemondást vagy éppen a saját alkotást.

Veres Péter színhasználata különösen inspiráló a kisgyermek számára. A gyakran élénk, kontrasztos színek nem csupán figyelemfelkeltők, de segítik a színek közötti különbségek észlelését, a színpárok, színharmóniák felfedezését is. Az ilyen típusú képi élmények elősegítik a vizuális differenciálást, ami a korai életkorban kiemelt fejlődési terület. Emellett a képekben alkalmazott ritmusok, formaismétlések és mozgásszerű kompozíciók fejlesztik a gyermekek mintázatfelismerő képességét is.

Az óvodai nevelésben hangsúlyos az élményszerűség, a szabad alkotás és az esztétikai tapasztalatszerzés. Veres Péter képei ehhez ideális alapot nyújtanak: nem kötnek merev jelentéshez, teret engednek a szabad értelmezésnek. A festményeiből kiinduló tevékenységek – például a monotípiák, kollázskészítés, színes papírmunkák vagy temperával való festés – mind lehetőséget adnak arra, hogy a gyermek érzelmi és vizuális élményeit alkotásban fejezze ki.

Mindezekon túl Veres Péter kárpátaljai származása és kulturális kötődése is fontos szempont lehet az óvodai nevelés helyi vonatkozásainak erősítésében. Művészete nem csupán esztétikai, hanem identitásformáló lehetőségeket is kínál: általa a gyermekek megismerhetik szűkebb régiójuk kulturális értékeit, és a műalkotásokon keresztül kapcsolatot alakíthatnak ki a térség hagyományaival, szellemi örökségével.

Összefoglalva elmondható, hogy Veres Péter művészete gazdag, színes, játékos és érzelmekkel telített képi világa révén ideális inspirációs forrás az óvodás gyermekek vizuális neveléséhez. Képei segítenek a gyermeki képzelet felszabadításában, a színérzék és formai érzékenység fejlődésében, valamint hozzájárulnak az esztétikai és érzelmi nevelés komplex céljaihoz.

Mindezek alapján döntöttem úgy, hogy szakdolgozatom gyakorlati részében Veres Péter alkotásait választom kiindulópontként. Művei alapján vizuális nevelési foglalkozásokat terveztem és valósítottam meg óvodai környezetben, ahol a gyermekek nemcsak megfigyelhették, hanem saját élményeikre és érzéseikre támaszkodva újraalkothatták az általuk inspirálónak talált képi világokat. A tapasztalatok megerősítettek abban, hogy Veres Péter művészete kiválóan alkalmazható az óvodai vizuális nevelés színterén, és sokrétű lehetőséget kínál a gyermekek kreativitásának fejlesztésére.

V. Gyakorlati rész , foglalkozás a levezetés P. Frangepán Katalin Beregszászi Bázisóvodájában

A gyakorlati rész során egy foglalkozás megtervezésére és levezetésére került sor A Beregszászi P. Frangepán Katalin Bázisóvoda (mókuska) nagycsoportban. A foglalkozás központi eleme Veres Péter "Nyári udvar" című festménye volt, amelyet először bemutattam a gyermekeknek, majd egy interaktív művészeti tevékenységet végeztünk a festmény témájához kapcsolódóan.

Foglalkozás Menete:

Bevezetés és Ismerkedés a Festménnyel

17. ábra Vizuális nev. foglalkozás

A foglalkozás kezdetén bemutattam Veres Péter "Nyári udvar" című festményét. A gyermekekkel közösen megfigyeltük a festmény részleteit, színeit, formáit, és beszélgettünk azokról az élményekről és érzésekről, amelyeket a kép kiváltott belőlük.

Kérdéseket tettem fel a gyerekeknek, hogy milyen virágokat, növényeket és egyéb elemeket látnak a festményen, illetve milyen emlékeket idéz fel bennük a nyári udvar látványa.

Interaktív Művészeti Tevékenység: Viráglenyomat Készítése

A festmény megfigyelése után egy interaktív művészeti tevékenység következett, ahol a gyermekek viráglenyomatokat készítettek. Ehhez különböző sablonokat használtunk, amelyekkel festékekkel lenyomatokat készíthettek papírlapokra.

A tevékenység során arra ösztönöztem a gyerekeket, hogy szabadon kísérletezzenek a színekkel és formákkal és próbálják meg visszaadni a festmény hangulatát és szépségét a saját munkáikon keresztül.

Művészetpedagógiai Hatások és Élmények

18. ábra Vizuális nev. foglalkozás

Esztétikai Érzékenység Fejlesztése: A festmény és a kapcsolódó tevékenység bemutatása során a gyermekek esztétikai érzékenysége fejlődött. Megtanulták észrevenni és értékelni a művészi alkotások részleteit, színeit és kompozícióját.

Kreativitás és Önkifejezés: A viráglenyomat készítése során a gyermekek kreativitása és önkifejező képessége erősödött. Szabadon választhattak a rendelkezésre álló virágok és színek közül, és saját egyedi lenyomatokat hozhattak létre.

Természeti Világ Megismerése: A tevékenység segítette a gyerekeket abban, hogy közelebb kerüljenek a természethez.

A tevékenység végén lehetőséget adtam a gyerekeknek, hogy bemutassák és elmeséljék egymásnak elkészült munkáikat. Minden gyermek elmondhatta, hogy milyen színeket használt, miért választotta az adott színeket, és mit szerettek volna kifejezni a lenyomataikkal.

A közös beszélgetés során visszautaltunk a "Nyári udvar" című festményre, és megbeszéltük, hogyan sikerült visszaadniuk a festmény hangulatát saját alkotásaikban.

Képzelőerő és Történetmesélés Fejlesztése: A festmény megfigyelése és a viráglenyomat készítése segített a gyermekek képzelőerejének és történetmesélő képességeinek fejlesztésében. A lenyomatok elkészítése során gyakran előfordult, hogy a gyerekek történeteket alkottak a képeikhez kapcsolódóan, melyekben a virágok és a természet elemei főszerepet kaptak.

Finommotoros Készségek Fejlesztése: A viráglenyomat készítése során a gyerekek finommotoros készségei is fejlődtek. A festék felvitele, a virágok elhelyezése és a nyomat készítése mind precíziós mozdulatokat igényelt, amelyek hozzájárultak a kéz-szem koordináció és a kézügyesség fejlesztéséhez.

Értékek Közvetítése: A művészeti tevékenység során közvetítettük a természet és a művészet iránti tisztelet és szeretet értékeit. A gyerekek megtanulták értékelni a természet szépségét és fontosságát, valamint azt, hogyan lehet ezt művészi módon kifejezni.

Önbizalom és Büszkeség: Az alkotási folyamat során szerzett pozitív visszajelzések és az elkészült művek iránt érzett büszkeség növelte a gyermekek önbizalmát. Az, hogy saját maguk is alkottak valamit, ami szép és értékes, megerősítette önértékelésüket.

A foglalkozás során a gyerekek nemcsak művészeti technikákat sajátítottak el, hanem személyes és társas készségeik is fejlődtek. A Veres Péter "Nyári udvar" című festményével való ismerkedés és a viráglenyomat készítés egyaránt hozzájárult a gyermekek holisztikus

fejlődéséhez, elősegítve a kreatív gondolkodás, a természet iránti érdeklődés és a közösségi értékek megerősödését.

A foglalkozás során számos művészetpedagógiai hatás és élmény jelent meg, amelyek hozzájárultak a gyermekek holisztikus fejlődéséhez. A festmény és a kapcsolódó tevékenység bemutatása során a gyermekek esztétikai érzékenysége fejlődött. Megtanulták észrevenni és értékelni a művészi alkotások részleteit, színeit és kompozícióját. A viráglenyomat készítése során a gyermekek kreativitása és önkifejező képessége erősödött. Szabadon választhattak a rendelkezésre álló színek közül, és saját egyedi lenyomatokat hozhattak létre.

A közös tevékenység során a gyerekek megtanultak együttműködni, megosztani az eszközöket és segíteni egymást a lenyomatok elkészítésében. Ez a közösségi élmény hozzájárult a csoportkohézió erősödéséhez.

A festmény megfigyelése és az alkotási folyamat öröme pozitív érzelmi élményeket nyújtott a gyerekeknek. A sikeres lenyomatok elkészítése növelte önbizalmukat és elégedettségüket. A nagycsoportos gyerekek különösen érdeklődőek voltak a művészeti tevékenység iránt. Az interaktív és kreatív feladatok révén közelebb kerültek a művészethez, ami fokozta a művészeti tevékenységek iránti elköteleződésüket és érdeklődésüket. Az, hogy közvetlenül részt vehettek az alkotási folyamatban, mélyebb kapcsolatot teremtett a művészet és a gyermekek között.

Művészetpedagógia Megmutatkozása

A művészetpedagógia alapelvei jól megmutatkoztak a foglalkozás során. A holisztikus megközelítés révén a tevékenység nemcsak a művészeti készségeket fejlesztette, hanem az érzelmi, szociális és kognitív készségeket is. A gyerekek a művészet segítségével komplex módon tapasztalták meg a világot, ami hozzájárult személyiségük sokoldalú fejlődéséhez. Az

19. ábra Az elkészült munkák

aktív tanulás és élményalapú oktatás során a gyerekek aktívan részt vettek a tanulási folyamatban, ami mélyebb megértést és tartósabb tanulási élményt biztosított számukra.

A művészetpedagógia kiemelten fontosnak tartja az egyéni és közösségi fejlődést. A tevékenység során a gyerekek

nemcsak saját kreativitásukat bontakoztathatták ki, hanem megtanultak együtt dolgozni, egymás munkáját értékelni és megbecsülni. Ez a kettős fókusz hozzájárult a személyes és csoportos növekedéshez is. Az érzéki tapasztalatok és a kognitív fejlődés összekapcsolása révén a gyerekek különböző érzékszervi ingerekkel találkoztak, amelyek serkentették kognitív fejlődésüket és kreatív gondolkodásukat.

Összességében a foglalkozás célja az volt, hogy Veres Péter "Nyári udvar" című festményének bemutatása és a viráglenyomat készítés révén a gyermekek művészeti érzékenysége, kreativitása és természet iránti érdeklődése fejlődjön. A foglalkozás pozitív hatással volt a gyerekek esztétikai nevelésére, önkifejezésére, közösségi együttműködési készségeire, valamint mélyebb érdeklődést és elköteleződést váltott ki a művészet iránt. A művészetpedagógia alapelvei sikeresen megvalósultak a tevékenység során, hozzájárulva a gyermekek holisztikus fejlődéséhez.

A művészetpedagógiában rejlő fejlesztő hatások

Ha a művészetpedagógia rendszeresen jelen lenne a gyerekek mindennapjaiban, számos hosszú távú hatása lenne a fejlődésükre, amelyek később is hasznosak lennének számukra:

Kreativitás és Képzelőerő Fejlesztése

A rendszeres művészeti tevékenységek segítenek a gyerekek kreatív gondolkodásának és képzelőerőjének fejlesztésében. A művészet lehetővé teszi számukra, hogy szabadon kifejezzék önmagukat, és megvalósítsák az egyedi ötleteiket. Ez az alkotó folyamat ösztönzi őket arra, hogy kreatívan gondolkodjanak, alternatív megoldásokat találjanak problémákra, és rugalmasan alkalmazzák a képzelőerőt a mindennapi élet különböző területein.

Kommunikációs Készségek Fejlesztése

A művészetpedagógiai tevékenységek segíthetnek a gyerekeknek abban, hogy fejlesszék kommunikációs készségeiket. Az alkotó folyamat során a gyerekeknek meg kell fogalmazniuk és megosztaniuk gondolataikat, érzéseiket és tapasztalataikat másokkal. Ez elősegíti a verbális és nem verbális kommunikációs készségek fejlődését, valamint az empátia és az együttműködés képességét.

Önbizalom és Önértékelés Növelése

A sikeres művészeti tevékenységek résztvevői gyakran tapasztalják meg az önbizalom és önértékelés növekedését. Az alkotó folyamat során elért eredmények pozitív visszajelzést és megerősítést nyújtanak számukra saját képességeikről és alkotói potenciáljukról. Ez segíti őket

abban, hogy magabiztosabban lépjenek fel más területeken is az életben, és merjenek új kihívásokkal szembenézni.

Problémamegoldó Képességek és Rugalmasság Fejlesztése

Az alkotó folyamat során felmerülő kihívások és problémák megoldása elősegíti a gyerekek problémamegoldó képességeinek és rugalmasságának fejlődését. Az alkotói folyamat során számos váratlan helyzet adódhat, amelyekre kreatív megoldásokat kell találni. Ez fejleszti a kritikus gondolkodást, az önálló döntéshozatalt és a rugalmasságot, amelyek kulcsfontosságúak a mindennapi élet különböző szféráiban.

Stresszkezelés és Érzelmi Kiegyensúlyozottság

A művészet gyakorlása hozzájárulhat a stressz csökkentéséhez és az érzelmi kiegyensúlyozottság megőrzéséhez. Az alkotás folyamata relaxációt és örömet nyújthat, valamint lehetőséget ad az érzelmek kifejezésére és feldolgozására. Ez segít a gyerekeknek abban, hogy megtanuljanak kezelni nehéz érzelmi helyzeteket és konstruktívan reagáljanak rájuk.

Ha a művészeti tevékenységek rendszeresen jelen vannak a gyerekek életében, ezek a képességek és készségek folyamatosan fejlődhetnek és erősödhetnek, hosszú távú hatással a teljes életükre és személyes fejlődésükre.

A foglalkozás során szerzett tapasztalatok és megfigyelések alátámasztották a hipotézist. A művészetpedagógiai tevékenységek rendszeres alkalmazása jelentős pozitív hatással volt a gyerekek fejlődésére, különösen a kreativitás, a kommunikációs készségek, az önbizalom, a problémamegoldó képességek és az érzelmi kiegyensúlyozottság terén. Ezek az eredmények arra utalnak, hogy a művészeti tevékenységek integrálása a mindennapokba hosszú távon is hozzájárulhat a gyerekek holisztikus fejlődéséhez.

V.1 .Találkozás műalkotásokkal az óvodában, a befogadói készséget és az alkotó tevékenységet fejlesztő vizuális nevelési foglalkozások a II. RFKMF gyűjteményes kiállításait alapul véve.

A munkát tovább folytattam amiben szintén Veres Péter alkotásait vittem be a gyerekeknek foglalkozás keretében ,mivel az én témám központiséga leginkább így kutatható és ismerhető meg. A szakdolgozatom által azt vizsgáltam milyen hatással van a II. Rákóczi Ferenc

Kárpátaljai Magyar Főiskola művészeti gyűjteményei az óvodások vizuális nevelésében. Szintén fontosnak tartottam annak a kérdésnek a megvizsgálását, hogy a helyi művészeti alkotások bemutatása elősegíti-e az óvodások kulturális érzékenyítését és identitásuk megerősítését. A felvetéseim utolsó megállója pedig, hogy az interaktív és élményalapú múzeumpedagógiai programok hatékonyabbak az óvodás korú gyermekek vizuális nevelésében, mint a passzív megfigyelésen alapuló programok. A foglalkozásokat az óvodai szintérben található összes csoporton elvégeztem, és így kaptam a legátfogóbb képet a tevékenység eredményességében.

A kutatásom központi vizsgálati módszere a megfigyelés volt., mivel a legfontosabb célkitűzésem az volt, hogy megértem a gyermekek művészeti fejlődését, az erre adott reakcióikat és kreatív önkifejezésüket, a különböző művészeti tevékenységek során, különösen a monotípiá technika alkalmazásával.

A gyakorlati elemek rész célja

A szakdolgozatom gyakorlati része művészeti foglalkozások levezetése óvodai csoportokban, aminek a központi eleme Veres Péter kárpátaljai művész festményeinek újraalkotása. A foglalkozásokat a Beregszászi P.Frangepán Katalin Gimnázium Beregszászi bázisóvodájában vezetem le 3 csoportban. A foglalkozások lényege számomra az volt, hogy beigazolódjon a hipotézisem miszerint a II.RFKMF művészeti gyűjteményeit fel lehet használni a művészetpedagógiában és élményközponttúvá lehet varázsolni a gyerekek számára ezeket a festményeket. A foglalkozások számomra nagyon eredményesek voltak a szakdolgozatom gyakorlati részét tekintve, hiszen világossá vált a gyerekek nagyon szeretnek alkotni, új ismereteket szerezni, ismeretlen utakat bejárani akár a művészetek segítségével.

20. ábra alkotási folyamat

A gyakorlati részem fő célja volt a befogadó készséget az alkotótevékenységet fejleszteni az óvodai vizuális nevelési foglalkozások keretein belül. A kutatásom fókuszja hogy az óvodás gyerekek művészeti nevelése, hogyan valósítható meg olyan foglalkozások során amelyek ismert Kárpátaljai képzőművészeti alkotásokra épülnek fel. Emelett fontos pont volt számomra a gyerekek vizuális és kreatív részképességeinek az elmélyítése, valamint a művészeti tevékenységekhez való pozitív hozzáállás bővítése, hiszen tudom, hogy ebben az intézményben nagy hangsúlyt fektetnek ezekre a pontokra.

A foglalkozások előkészítése alatt a legfontosabb szempontok azok voltak számomra, hogy olyan módon vigyem be ezeket a festményeket az óvodába, hogy érdekes és izgalmas legyen a kicsi gyerekek számára. A másik szempont számomra az volt ,hogy valamilyen formában felkeltsem a gyerekek érdeklődését és figyelmét az alkotás és önkifejezés fontosságára.

A tavalyi évben is tartottam foglalkozást és az idei évben ezt bővítettem tovább. Mint korábban említettem 3 csoportban tartottam foglalkozást. A nagycsoportos gyerekekkel nagyon gördülékenyen haladt a munka, nem kellett sokat magyaráznom, hamar megértették a lényegét. Aktívak voltak, sok kérdést tettek fel nekem, ami azt bizonyítja nagy hatással volt rájuk a foglalkozás, és ez számomra is megerősítő visszacsatolás volt leendő óvodapedagógusként. Minden gyermekben megvan az alkotás vágya , és az, hogy akár papíron festék segítségével kibontakozzon a bennük lévő festőművész. Úgy gondolom, hogy akár ebben a korban

21. ábra A foglalkozás folyamata

is korvonalazódhat az , hogy ki az akinek a későbbiekben is nagyobb tehetsége lesz ezen a területen. A középső csoporton szinte ugyan ez volt a helyzet, annyi kivétellel, hogy 1-2 gyereknek be kellett segíteni, hogy a csoport minden tagja együtt tudjon haladni. Kiscsoporton

22. ábra PPT-vetítése

viszont már többet kellett magyarázni és a monotípiá technikát is közelebbről be kellett mutatnom nekik.

A foglalkozásom központi eleme Veres Péter két festménye amit monotípiá(lenyomat) technikával alkottunk újra és vontuk össze ezt a két festmény aminek a címe Ősvilág és Múltunk szellemei-Népi motívumok.

A foglalkozáson saját műalkotásokat készítettünk közösen. A foglalkozások elején először is egy rövid előadást tartottam amihez vetítőt használtam, így sokkal jobban tudtam szemléltetni a gyerekeknek amit szerettem volna

és ők is nagyon érdeklődően és kíváncsian fogadták miről is szeretnék nekik beszélni. A foglalkozás motivációjaként találós kérdéseket tettem fel a gyerekeknek, amit nagyon ügyesen ki is találtak. A válaszok alapján pedig rávezettem a gyerekeket ,hogy a foglalkozás során festőművészekké fogunk válni és festni fogunk nem akár hogyam monotípiá segítségével amit

nagyon izgatottan fogadtak a gyerekek mivel elmondásuk szerint nem találkoztak még ezzel a technikával. A gyerekeknek kivetítettem a két alkotást amit össze vegyítettünk a foglalkozások során. A munka kezdetén minden gyereknek kiosztottam az eszközöket , (ecsetet,gouache festék, A5 lap,és a sablon).

Az eredmények értelmezése

A csoportok alkotásiban az általam észlelt fejlődések és megfigyelések mindenképpen eredményre törtek voltak, hiszen sikerült a monotípiát mint ismeretlen módszer nem csak bevinni a gyerekek számára,hanem olyan módon átadni a technika elsajátítását ami pozitív élményt adott számukra. Nagyon örülök ,hogy ezt az eljárást választottam, mivel az az öröm amit a gyerekek arcán láttam bennem is megindított valamit. Legfontosabb az ,hogy minél színesebb és játékosabb legyen az amit bemutatunk a csoportnak. Ebben a lenyomat technológiában mindkét jelző nagyon jól megmutatkozott és felszínre tört. Érezhető volt a légkörben azaz élvezet amit az alkotás adott számukra,a mosoly és a nevetés minden gyerek arcán ragyogott. A látottak alapján én azt tudom mondani a foglalkozás nagyon sikeres volt,mivel ez a technika valamilyen szinten hatott a gyerekek kreativitására és művészeti kifejezőképességükre egyaránt.

23. ábra A kész munka

24.. ábra A foglalkozás eredménye

Saját reflexiók és tapasztalatok

A személyes tapasztalataim amit a foglalkozások során tapasztaltam csupa pozitív élménnyel van tele. Nagyon nagy öröm volt az számomra, hogy minden gyerek érdeklődő volt a foglalkozás ideje alatt.Úgy vélem, hogy a színes festményekkel nagyon könnyen fel lehet kelteni a gyerekek érdeklődését és a gyerekek fogékonyak mindenre ami a művészetekkel kapcsolatos. Fontos, hogy bővítsük tudásukat a Kárpátaljai művészekről, hiszen ők nem csak a múltunk , hanem a jelenünk és a jövőnk fontos részei . Mi óvónők vagyunk azok akik kezében ott a lehetőség, hogy ebben a fogékony szakaszukban a

25. ábraA foglalkozás végeredménye

gyerekeknek megadjuk az alapot és a motivációt, ahhoz , hogy ha bennük rejlik a potenciál, akkor azt ne veszni hagyjuk, hanem biztos alapokat adjunk, hogy ezt merjék kibontakoztatni a későbbiekben.

A foglalkozások végezetével azt is átgondoltam magamban mit is lehetett volna másképpen csinálni. Ezáltal arra a következtetésre jutottam ,hogy akár más festményeket is alkalmazhattam volna a munkám során.Vagy részemről a szemléltető is lehetett volna nagyobb méretű.

Összegzés

Szakdolgozatom a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola művészeti gyűjteményeit és múzeumpedagógiai lehetőségeit mutattam be. Kárpátalja kulturális értékeinek megőrzése és bemutatása fontos feladata a Főiskola számára, amit az alapvető oktatási tevékenység mellett folytat. Ez a munka sok ember munkájának köszönhetően valósul meg, a háttérben különböző szervezeti egységek dolgoznak a Főiskola kulturális és művészeti életének színesítésében

A főiskola infrastrukturális bemutatása volt az alapja a dolgozatom első részének, ahol is évekre lebontva szemléltettem azokat a változásokat, amelyeken a fennállása óta keresztülment az intézmény, részletesebben kitérve azokra a változásokra és bővítésekre, amelyek a tematikus gyűjteményeknek adtak helyet és művészeti programok megszervezését segítették. Ebben a munkában a főiskola honlapján a intézmény történetét bemutató adatokat dolgoztam fel, valamint a sajtóértekezések között kutattam, hogy egy táblázatba szedve egy minél teljesebb listát állíthassak össze a Főiskola 27 éves története során rendezett kiállításokról. Ezt a munkát a továbbiakban is folytatni szeretném, mivel még nem tudtam minden rendezvényről részletes információt gyűjteni. A munkám további részében a kulturális -népművészeti – és képzőművészeti tevékenységek körök humán erőforrásainak megismertetésére emeltem hangsúlyt. Interjúk által bővebb információkhoz jutottam a művészeti gyűjtemény szerkezetét, történetét és helyszíneit illetően. Az intézmény művészeti részlegének vezetőjével, Molnár Krisztinával készítettem interjút, a Fodó Sándor Kulturális Központ bemutatásáról és hozzá tartozó feladatokról. A Főiskola művészeti gyűjteményeinek létrejöttét vizsgálva bemutattam gyűjteményben megtalálható tematikus csoportokat valamint azokat a helyszíneket, ahol találkozhatunk velük. Az intézmény képzőművészeti alkotásokból álló gyűjtemény archiváló munkájáról Kulin Ágnessel a főiskola tanárával beszélgettem, aki a II. RFKMF Felsőfokú Szakképzési intézetének volt tanárával, Szabó Évával 2016-ban kezdett hozzá a főiskola gyűjteményének digitális archiválásához. Ennek a munkának a folytatását 2021-ben a művészeti részleg laboránsaként, Kutasi Csaba vette át; akinek ekkor fő feladata a főiskola gyűjteményéhez hozzátartozó Irka gyermeklap illusztrációinak és lapszámainak archiválása volt. A Pólónyi Katalin textil múzeum történetére és a Nagyberegi tájházban folytatott múzeumpedagógiai tevékenységeket mutattam be a Gál Adéllal, a Pólónyi Katalin Textilmúzeum igazgatójával készített interjúm kapcsán.

A dolgozatom folytatásaként Az II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Művészeti Archívumát mutattam be, amelynek célja a kárpátaljai magyar művészeti alkotások gyűjtése, megőrzése és bemutatása. Illetve a fő funkcióit is ismerttettem.

Majd ezt követően Nakonxipán Galéria rövid bemutatására került sor. Amiben választ adok arra a kérdésre miért pont ezt a nevet adták a galériának és arra is kitérek milyen foglalkozások zajlanak ebben a művészeti létesítményben

A gyakorlati részem során egy foglalkozás megtervezésére és levezetésére került sor A Beregszászi P. Frangepán Katalin Bázisóvoda (mókuska) nagycsoportban. A foglalkozás központi eleme Veres Péter "Nyári udvar" című festménye volt, amelyet először bemutattam a gyermekeknek, majd egy interaktív művészeti tevékenységet végeztünk a festmény témájához kapcsolódóan. A hipotézisem igaznak bizonyult, mivel ha az óvadás nagycsoportos gyerekek részt vesznek egy művészeti tevékenységben, akkor az azonnal növeli az érdeklődésüket és elköteleződésüket a művészet iránt, és javítja a figyelemkoncentrációs képességüket.

A munkámat folytattam tovább, szakdolgozat formájában itt arra próbáltam hangsúly emelni, hogy a Főiskola művészeti gyűjteményét alapul véve mennyire tudom beépíteni a vizuális nevelés foglalkozásokba. Három óvodai csoportban tartottam foglalkozásokat, és ezek alapján arra a következtetésre jutottam, hogy ez a gyűjtemény maximálisan beépíthető a vizuális nevelésbe, és nagy hatással vannak a gyermekekre a műalkotásokkal való aktív találkozás. Ezáltal a feltett hipotéziseim is igaznak bizonyultak. A tevékenység során megvalósult az élménypedagógia alapelve, miszerint a tanulás legintenzívebb formája a személyes tapasztaláson, alkotáson keresztül történik.

A dolgozatom által egy átfogó képet kaptam a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola kulturális és művészeti munkájáról. Fontos, hogy már az óvadás korban is hangsúlyozzuk a művészet fontosságát és szépségét, és éljünk a múzeumpedagógia lehetőségeivel a gyermekek életében. A művészeti tevékenységek örömforrást jelentenek számukra, és segíthetnek abban, hogy magabiztosabban és kreatívabban közelítsenek a világhoz. A korai életkorban megszerzett pozitív tapasztalatok és élmények hosszú távú hatással lehetnek a gyerekek fejlődésére és életük különböző területeire.

Висновки

У моїй дипломній роботі II. Я представила мистецькі колекції Закарпатському угорському інституті ім. Ференца Ракоці II та його музейно-педагогічні можливості. Збереження та презентація культурних цінностей Закарпаття є важливим завданням коледжу, яке він виконує на додаток до основної освітньої діяльності. Ця робота реалізується завдяки праці багатьох людей, а на задньому плані різні організаційні підрозділи працюють над збагаченням культурно-мистецького життя коледжу.

Інфраструктурна презентація інституту була основою першої частини моєї дипломної роботи, де я проілюструвала зміни, через які заклад пройшов з часу свого існування, розбиваючи їх за роками, зосереджуючись більш детально на змінах і розширеннях, які відбулися до тематичних колекцій та допомагала в організації мистецьких програм. У цій роботі я опрацювала дані про історію закладу на сайті коледжу, а також дослідила статті в пресі, щоб скласти таблицю та скласти якомога повніший перелік виставок, організованих за 27-річну історію коледжу. Я хотіла би продовжити цю роботу в майбутньому, оскільки мені ще не вдалося зібрати детальну інформацію про кожну подію. У решті своєї роботи я наголошувала на запровадженні людських ресурсів у сферах культурної діяльності – народного мистецтва – та образотворчого мистецтва. Через інтерв'ю я отримала більше інформації про структуру, історію та розташування мистецької колекції. Про презентацію Культурного центру Фодо Шандора та пов'язані з ним завдання я брала інтерв'ю у Крістіни Молнар, керівника мистецького відділу закладу. Досліджуючи створення мистецьких колекцій коледжу, я представила тематичні групи, знайдені в колекції, і місця, де вони знаходяться. Про архівну роботу колекції образотворчого мистецтва закладу я розмовляла з викладачем коледжу Агнес Кулін. У 2016 році вона розпочала цифрове архівування колекції коледжу разом з Евою Сабо, колишнім викладачем Вищого професійного інституту RFKMF. Чаба Куташі взяв на себе продовження цієї роботи у 2021 році як лаборант відділу мистецтв; основним завданням якого на той час було архівування ілюстрацій та номерів дитячого журналу «Ірка», що входили до фонду коледжу. Я представила історію музею текстилю Каталин Полони та проблеми музейної педагогіки в Пейзажному будинку Nagyberegi у зв'язку з моїм інтерв'ю з Адел Гал, директором Музею текстилю Каталин Полони.

Як продовження моєї дипломної роботи II. Я представив Мистецький архів Закарпатської угорської колегії імені Ференца Ракоці, метою якого є збір, збереження та

презентація угорських мистецьких творів Закарпаття. Я також пояснив його основні функції.

Після цього відбулася коротка презентація галереї Nakonxirán. У якому я даю відповідь на питання, чому галерея отримала саме таку назву, а також торкаюся того, які заходи відбуваються в цьому мистецькому закладі.

Під час моєї практичної частини я спланувала та провела заняття у великій групі Katalin Beregszászi P. Frangerán Bázisóvoda (розплідник білок). Центральним елементом заняття стала картина Петера Вереса «Літній двір», яку я спочатку представила дітям, а потім ми провели інтерактивне мистецтво, пов'язане з темою картини. Моя гіпотеза виявилася вірною, тому що якщо велика група дітей дитячого садка бере участь у мистецькій діяльності, це одразу підвищує їхній інтерес та залученість до мистецтва та покращує здатність до концентрації.

Я продовжила свою роботу у формі дипломної роботи, в якій намагалася акцентувати увагу на тому, наскільки можна інтегрувати художню колекцію Головного інституту у заняття з візуального виховання. Я провела заняття у трьох дошкільних групах, і на основі цього дійшла висновку, що ця колекція повністю придатна для впровадження у візуальне виховання, а активне знайомство дітей з мистецькими творами має значний вплив на них. Таким чином, висунуті мною гіпотези також підтвердилися. Під час діяльності було реалізовано основний принцип педагогіки досвіду, а саме те, що найінтенсивнішою формою навчання є особистий досвід і творча діяльність.

Завдяки своїй дипломній роботі я отримав повну картину II. Про культурно-мистецьку роботу Закарпатської угорської колегії імені Ференца Ракоці. Ще в дошкільному віці важливо підкреслювати важливість і красу мистецтва, використовувати можливості музейної педагогіки в житті дітей. Мистецька діяльність може стати для них джерелом радості та допомогти їм сприймати світ більш впевнено та творчо. Позитивний досвід, набутий у ранньому віці, може мати довготривалий вплив на розвиток дітей і в різних сферах їхнього життя.

Mellékletek: Felhasznált irodalom

Dupka György: *Magyar művészet Kárpátalján*, Ungvár , Intermix Kiadó, 2012

II.RFKMF honlapja

Letöltés helye: <https://kmf.uz.ua/hu/a-foiskola-tortenetebol/>

[Letöltés ideje: 2022. november 3.]

Révész Imre társasága honlapja:

Letöltés helye: <https://reveszimretarsasag.hu/galeria/49/iirfkmf-es-rendezyenyek>

[Letöltés ideje: 2022. november 3.]

HK: Téli tárlat beregszászban, Kárpátalja hetilap, 2009. január 2., 09:00 , 416. szám

Letöltés helye: <https://karpataljalap.net/2009/01/02/teli-tarlat-beregszaszban>

[Letöltés ideje: 2023. 02. 03]

Badó Zsolt: Makovecz Imre-kiállítás a beregszászi főiskolán, Kárpátalja hetilap, 2010. március 19., 09:00 , 479. szám

Letöltés helye: <https://karpataljalap.net/2010/03/19/makovecz-imre-kiallitas-beregszaszi-foiskolan>

[Letöltés ideje: 2023. 02. 03]

Gál Adél: Bélyegkiállítás a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán, Kárpátalja hetilap, 2011.10.14. 07:17

Sz.Cs.: Tavaszi álom a beregszászi főiskolán, Kárpátalja hetilap, 2011. április 15., 10:00 , 535. Szám

Letöltés helye: <https://karpataljalap.net/2011/04/15/tavaszi-alom-beregszaszi-foiskolan>

[Letöltés ideje: 2023. 02. 04]

F. Zs. : „Aktuális” – tárlat , Kárpátalja hetilap, 2012. március 2., 09:00 , 581. szám

Letöltés helye: <https://karpataljalap.net/2012/03/02/aktualis-tarlat-foiskolan>

[Letöltés ideje: 2023. 02. 04]

Espán Margaréta: Munkácsi festők Beregszászban, , Kárpátalja hetilap, 2013. március 15., 09:00 , 635. szám

Letöltés helye: <https://karpataljalap.net/2013/03/15/munkacsi-festok-beregszaszban>

[Letöltés ideje: 2023. 02. 04]

Pallay Katalin: 1944 – az elhurcolások éve – kiállítás, Kárpátalja hetilap, 2015.01.30. 12:30

Letöltés helye: <https://karpatalja.ma/kultura/kulturalis-hirek/1944-az-elhurcolasok-eve-kiallitas-a-rakoczi-foiskolan/>

[Letöltés ideje: 2023. 02. 05]

R.Sz.-: Jubileumi kiállítás, Kárpátalja hetilap, 2016. március 17., 19:34 , 793. szám

Letöltés helye: <https://karpataljalap.net/2016/03/17/jubileumi-kiallitas-rakoczi-foiskolan>

[Letöltés ideje: 2023. 02. 05]

Váradi Enikő: „Szín-táj-impresszió”, Kárpátalja hetilap, 2017. november 21., 19:23

Letöltés helye: <https://karpataljalap.net/2017/11/21/szin-taj-impresszio-cimmel-nyilt-kiallitas-rakoczi-foiskolan>

[Letöltés ideje: 2023. 02. 07]

Csuha Alexandra : Klisza János alkotásaiból nyílt kiállítás, Kárpátalja hetilap, 2018. október 7., 19:26 , 925. szám

Letöltés helye: <https://karpataljalap.net/2018/10/07/klisza-janos-alkotasaibol-nyilt-kiallitas-beregszaszi-foiskolan>

[Letöltés ideje: 2023. 02. 07]

Jackánics László: Rákócziak nyomában Kárpátalján, Kárpátalja hetilap, 2019.11.29. 15:20

Letöltés helye: <https://karpatalja.ma/kultura/kulturalis-hirek/rakocziak-nyomaban-karpataljan-kiallitas-a-beregszaszi-foiskolan/>

[Letöltés ideje: 2023. 02. 08]

Ábrajegyzék

1. ábra A főiskola megnyitásakor az első évfolyam és tanáraik

Letöltés helye: <https://kmf.uz.ua/hu/a-foiskola-tortenetebol/1993-2004/>

[Letöltés ideje: 2023.március 14.]

2. ábra A Kárpátaljai Magyar Tanárképző Főiskola tanévnyitója

Letöltés helye: <https://kmf.uz.ua/hu/a-foiskola-tortenetebol/1993-2004/>

[Letöltés ideje: 2023.március 14.]

3. ábra A Szakkollégium ünnepélyes átadása

Letöltés helye: link <https://kmf.uz.ua/hu/a-foiskola-tortenetebol/1993-2004/>

[Letöltés ideje: 2023.március 14.]

4. ábra Az egykori Törvényszéki épület felújítása

Letöltés helye: link <https://kmf.uz.ua/hu/a-foiskola-tortenetebol/1993-2004/>

[Letöltés ideje: 2023.március 16.]

5. ábra A felújított épületrész termeinek átadása

Letöltés helye: link <https://kmf.uz.ua/hu/a-foiskola-tortenetebol/1993-2004/>

[Letöltés ideje: 2023.március 16.]

6. ábra Fodó Sándor Kulturális központ

Letöltés helye: <https://kmf.uz.ua/hu/a-foiskola-egysegei/fodo-sandor-kulturalis-kozpont/>

[Letöltés ideje: 2023.március 19.]

7. ábra Molnár Krisztina

[Letöltés ideje: 2023.március 19.]

8. ábra Polónyi Katalin Textilmúzeum

Letöltés helye: <https://cbc-artspace.com/locations/a-polonyi-katalin-textilmuzeum-es-a-beregi-szottes-muzej-tekstilyu-imeni-katalina-poloniya-ta-berezkogo-tkacztva/>

[Letöltés ideje: 2023.március 21.]

9. ábra Gál Adél

[Letöltés ideje: 2023.március 21.]

10. ábra A Révész Imre társaság tagjai

Letöltés helye: <https://reveszimretarsasag.hu/hu/oldal/8/bemutatkozunk>

[Letöltés ideje: 2023.március 22.]

11. ábra Kulin Ágnes

Letöltés helye:

<https://www.google.com/search?q=kulin+%C3%A1gnes&sxsrf=APwXEdfYAN5nddEiPK4N>

Zklvh7QSMdDog:1683668776103&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwi4ssb6mun-

AhWF6CoKHWwpBUMQ_AUoAXoECAEQAw&biw=1350&bih=620&dpr=1#imgsrc=110VWm9bOZ2VwM&imgdii=BZW08lfDWfuiXM

[Letöltés ideje: 2023.március 23.]

12. ábra Kutasi Csaba

Letöltés helye:

https://www.google.com/search?q=kutasi+csaba&sxsrf=APwXEddMlkABu_YPLsJTmWoMg2Y7eTK7Tg:1683668850400&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjuif2dm-n-AhXKAhAIHarOCb8Q_AUoAXoECAEQAw&biw=1350&bih=620&dpr=1#imgsrc=62v5njoPHBQ17M

[Letöltés ideje: 2023.március 23.]

13. ábra Évösszegző kiállítás megnyitója

Letöltés helye: <https://karpataljalap.net/2009/01/02/teli-tarlat-beregszaszban>

[Letöltés ideje: 2023.március 19.]

14. ábra “Aktuális” egyéni tárlat

Letöltés helye: <https://karpataljalap.net/2012/03/02/aktualis-tarlat-foiskolan>

[Letöltés ideje: 2023.március 19.]

15. ábra Jubileumi tárlat.

Letöltés helye: <https://karpataljalap.net/2016/03/17/jubileumi-kiallitas-rakoczi-foiskolan>

[Letöltés ideje: 2023.március 19.]

16. ábra „Szín-táj -impresszió tárlat

Letöltés helye: <https://karpataljalap.net/2017/11/21/szin-taj-impresszio-cimmel-nyilt-kiallitas-rakoczi-foiskolan>

[Letöltés ideje: 2023.március 19.]

Foglalkozástervezet

Téma: „Színek meséje” Veres Péter nyomán

Tévékenységi forma: Ábrázolás, festés

Korcsoport: mindhárom csoportban levezettem.

Időtartam: 15-25 perc.

A foglalkozás célja: Tapasztalatszerzés a monotípiá(lenyomat) technikáról, közös élmények szerzése a csoportokkal, kreativitás fejlesztése.

A foglalkozás feladatai: Fejlesztési a gondolkodás,figyelem,finommozgások, szem-kéz koordináció területeket. A gyerekek munkáink megbecsülése, udvariassági szokások gyakorlása, kitartás ösztönzése.

A foglalkozás eszközei: Projektor, laptop, A5 papír, guasche festék, ecset, szemléltető eszközök, víz.

A foglalkozás szervezeti formája: kötött.

A foglalkozás munkaformája:csoportos.

A foglalkozás típusa: vegyes típusú tevékenységek.

A foglalkozás módszerei: szemléltetés,bemutatás, magyarázat, ösztönzés.

A foglalkozás folyamata:

Kezdő szakasz

A szükséges eszközök előkészítése: projektor, laptop, ecsetek, festék, papírlap.

A gyerekek először körbeülnek, majd elkezdem a motiválást.

Találós kérdéseket tettem fel a gyerekeknek.

Ecset a kezében, vászon a társa,

színes a világa, mégis néma a szája

Ki ő?

Színes kavalkád, de nem táncparkett,

vászonon terem a kép ,amit elképzelt.

Mi az?

Ezután pedig elkezdtem a gyerekeknek kivetíteni a PPT-t. Először is Veres Péter kárpátaljai festőművészről és munkásságáról beszéltem a gyerekeknek. Elmondtam a gyerekeknek hol találhatóak meg ezek az alkotások. Majd közösen megfigyeltük Veres Péter két festményét. Ezt követően kérdéseket intéztem hozzájuk:

- Milyen színeket láttok a képeken?
- Mit láttok ezeken a festményeken?
- Miben hasonlítanak ezek a képek?

Alkotó szakasz

Miután minden gyerek helyet foglalt, szétosztottam a foglalkozáshoz szükséges eszközöket.

Felvezettem az alkotás folyamatát azzal, hogy elmondtam a gyerekeknek festőművészekké válunk és a két képet amit az imént néztünk fogjuk mi is lefesteni és összevonni, monotípiával segítségével.

Először is minden gyermek kapott egy sablont amit kivágtak. Majd miután kivágták a figurákat, jött a monotípiák mint technika alkalmazása. A lapokra festéket vittek fel az ecset segítségével majd a lapot félbehajtották és így jött ki a színes háttér amire ráhelyezték a kivágott figurát, így meg is kaptuk a választott festmények ábrázolt összevonását.

Majd a gyerekek a sablonjaikat még ki is díszítették.

Befejező szakasz:

A gyerekek miután befejezték az alkotást, elpakoltuk az eszközöket.

Az elkészült munkákat áthelyeztük egy üres asztalra, hogy mindenki megcsodálja egymás alkotását.

Zárásként kérdéseket tettem fel a gyerekeknek:

- Ki milyen színt használt?
- Miért azt a színt választotta?
- Hogyan érezted magad a festés közben?

Dicséret a gyerekek munkájáért, mindenki ügyes volt!

Intejrú szövegek

1. Beszélgetés Gál Adéllal

- **Helyszín: Polónyi Katalin Textilmúzeum**
- **Időpont: 2023 április 19**
- **Beszélgetés Gál Adéllal :**

Hol végezte a tanulmányait és milyen szakon?

- A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán tanultam magyar-angol szakon, amit 2010-ben fejeztem be. Ezután a Debreceni egyetem Történelmi és Néprajzi Doktori iskolában tanultam néprajz szakon, és most ebben az évben kerül sor a disszertációm védésére.

9. Gál Adél

Mióta dolgozik a Főiskolán?

- 2011. októberétől dolgozom a Főiskolán.

Milyen beosztásban kezdte a munkáját és mikor?

- Kultúrális referensként azaz a múzeum laboránsaként kezdtem a munkámat, 2011-ben.

Mikor vette át a Pollónyi Katalin Textilmúzeum vezetésének a feladatait?

- 2011.októberében kerültem a múzeumba.

Mi tartozik a feladatai közé a Pollónyi Katalin textilmúzeumban?

- A feladataim közé tartozik a múzeum vezetése, ami azt jelenti, hogy a kapott anyagok, szöttesek leltározása, gyűjtése vagy esetleg vásárlása, mivel valamikor felajánlasként kapunk textíliákat. További feladatom a tárlat vezetés egyes csoportok számára. Foglalkozásokat is tartunk. A textíliákat is mi mossuk, vasaljuk tehát ezek tartoznak a feladataim közé. Illetve a kiállítások rendezése.

Mi adta az ötletet a gyűjteményes múzeum létrejöttéhez? Hogyan alakult a múzeum létrejötte?

- A múzeum 2009-ben alakult ,a főiskola vezetőségének köszönhetően.

Miért Pólónyi Katalin a múzeum névadója?

- Azért viseli Pólónyi Katalin nevét a múzeum, mivel ő a saját textil gyűjteményét adományozta a Főiskolának, pontosan 93 darabot.

Hogyan változott a múzeum helye, infrastruktúrája az elmúlt évek során?

- A múzeum először az első szinten kapott helyet, a porta melletti 100-as teremben, ami egy kis helyiség volt amibe egy vitrinsor, egy szekrény sor és néhány kiállítási tárgy fért el. 2019-től költözött fel a múzeum a negyedik emeletre, ahol már sokkal több hely adott.
- **Milyen műtárgyakkal találkozunk a gyűjteményben?**
- Főként textíliák, a vászon készítéséhez szükséges eszközök, varrógépek, viseletek: (magyar kultúrához és a kárpátalján élő népek viseletei találhatók meg).
- **Van-e kedvenc műtárgya/ műtárgyai a gyűjteményben és miért az a kedvence?**
- Nincs , mivel én az összes műtárgyat egyformán szeretem.
- **Mit tart a gyűjtemény legfontosabb műtárgyának/műtárgyainak?**
- A gyűjtemény legfontosabb műtárgyainak a több mint 100 éves abroszainkat tartom. Illetve van a gyűjteményben két Nagydobronyi sulc, vagyis palóc férfi kötény és egy komakendő. Ezek a legrégebbi és legértékesebb darabjai a múzeumnak.
- **Hányan és milyen beosztásban vesznek részt a múzeum/ gyűjtemény munkájában?**
- Ketten veszünk részt a múzeum munkájában.
- **Mivel egészítené ki a Múzeumot, mi hiányzik az infrastruktúra szempontjából (kállító dobozok, digitalizált archívum, reklámanyag, stb)**
- Ez egy teljesen más jellegű múzeum, például a magyarországi múzeumokhoz képest. De véleményem szerint megvan minden alapvető dolog ami szükséges a múzeum működéséhez. Nyilván lehetne még különböző tárgyakkal, segédeszközökkel, tárolókkal ,árványokkal gyarapítani a múzeumot, de már önmagában is megfelelő.
- **Végez-e múzeumpedagógia tevékenységet a Pollónyi Katalin Textil múzeumban?**
- Amikor egy iskolás csoport feljön, vagy akár felnőtt csoport, és több idő adott, akkor szoktunk feladatokat adni a gyerekeknek.
- **Ha igen, milyen formában és milyen életkorú csoportok számára?**
- Vegyes életkorú gyerekek számára tartotk bemutatót, illetve tárlatvezetést.
- **Van-e olyan múzeumi élménye, amit példaképpen meghonosítana a Pollónyiban is?**
- Életem folyamán sokszor jártam már magyarországi múzeumokban, akár szöttezmúzeum, akár tájház, és ezek alapján azt mondhatom el, hogy a mi múzeumunk is megállja a helyét. Tehát nem mondhatom, hogy le vagyunk maradva,vagy rengeteg dolgot átkellene vegyünk, és úgy kellene csinálni, ahogyan más múzeum. Ez a múzeum a mi sajátunk,

specifikus, tehát a célnak megfelelő, hogy bemutassa a Beregvidéket és Kárpátalja szöttevilágát.

- **Hogyan tartja a kapcsolatot az érdeklődőkkel?**

- Megtalálható egy Facebook oldalunk, és brossurák szétoztásával is foglalkozunk. Három nyelvű brossurát készítettünk, magyar, ukrán és angol. Ezeket szoktuk szétoztani különböző rendezvényeken.

- **Milyen formában találkozhat az érdeklődő a múzeum anyagával?**

- Személyes ellátogatással, a Facebook oldalunk felkeresésével, ahová időről időre felteszünk friss képeket a kiállítási tárgyokról. Valamint a Főiskola honlapján virtuális séta keretein belül is találkozhatnak a múzeum anyagával.

- **Ön szerint fontos, hogy a múzeum frissítse a kiállítási expozícióját, ha igen milyen formában tenné ezt, ha nem, akkor miért?**

- A változatosság véleményem szerint fontos, szükség szerűen kell frissíteni az adott anyagokat. Mivel ez egy állandó kiállítás, nem szoktunk időszak kiállításokat szervezni. Néha viszont szoktunk olyan „Időszaki bemutatót” szervezni akkor, ha kapunk felajánlasként új tárgyakat, tárgyeügyüttet.

- **Milyen jövőbe tekintő fejlesztési tervei vannak, vagy bővítési elképzelései vannak a múzeummal kapcsolatban?**

- Ezt utasítás után kell végrehajtanunk a Főiskola vezetősége által.

- **További érdekességek, esetleg anekdotákra és élményekre is kíváncsiak lennénk, amit megosztana velem és a Pollónyi Katalin Textilmúzeumban végzett munkájához köthetőek?**

- Azon szoktam megmosolyogni, hogy a mai fiatalok mennyire nem ismerik a régi tárgyakat például a komakendőt.

Összegzés

Az interjú készítése során mélyebb betekintést nyerhettem a Pollónyi Katalin textilmúzeum történetébe, életébe. Pontos adatokat kaptam a gyűjtemény sokszínűségéről. Megismertem, hogy milyen feladatokat látnak el az ott dolgozók. A múzeum egy nagyon sokoldalú létesítmény.

3. Beszélgetés Kulin Ágnessel

Helyszín: II.RFKMF 204-es terem

Időpont: 2023 április 25

2. Beszélgetés Kulin Ágnessel :

5

- Hol végezte a tanulmányait és milyen szakon?
- -2014 ben fejeztem be a tanulmányaimat a Magyar Képzőművészeti Egyetemen a képzőművész tanár szakon, alapképzésen pedig festőművész szakon.
- Mióta dolgozik a főiskolán?
- Az egyetem befejezése után rögtön elkezdtem dolgozni a főiskolán, valamint a Főiskola szakgimnáziumában.
- Milyen beosztásban kezdte munkáját és mikor?
- 2015-ben kezdtem hivatalosan a munkát ,és azt a feladatot kaptam hogy én legyek a művészeti részleg laboránsa azaz felügyelője.
- -Mi volt az első feladata a munkábaállását követően?
- Katalogizáltam a Főiskola fennmaradása óta összegyűjtött gyűjteményt.
- -Milyen formában gyűjtik össze ezeket az alkotásokat?
- A főiskolának több kiállítóterme van, amikor átköltözött a jelenlegi Kossuth téri épületben akkor az Esztergom nagy díszteremben szerveztek kiállításokat valamint, amikor felújították a Kölcsey Ferenc szakkollégiumot annak az alsó szintjén rendeztek kiállításokat. Ez 2002-ben történt. Mi pedig az első kiállítók közé tartoztunk.
- Hol szoktak leggyakrabban megrendezésre kerülni az önök által szervezett kiállítások?
- A Révész Imre társasága szervezi a legtöbb kiállítást ebben a kiállítóteremben, emellett pedig vendég kiállítások is jöttek a Főiskolára akár Magyarországról ,Kovács László, Garanyi József, Kolozsvári László, és még a beregvidékhez köthető művészek.
- Hogyan bővült ilyen szintre a Főiskola gyűjteménye?
- A Főiskolának töb mérföldköve volt, újépületbe kerülés vagy akár egyszemélyes Jubileum, és ezeken az alkalmakon műalkotásokkal ajándékozták meg kifejezetten a főiskolát vagy pedig a főiskolának valamilyen szervezeti egységét. Az e fajta ajándékozások

⁵ Révész Imre társasága rólunk,bemutatkozunk (1-3 bekezdés)

rendszeressé kezdtek válni ,valamint elindult egy egy olyan szokás is, hogy sok művész halála után az életműveiket a hozzátartozók a Főiskolának datálták, mivel nem tudták,hogyan őrizték tovább ezeket az alkotásokat.

- **Melyik volt a legnagyobb adományozás?**

- A legnagyobb ilyen adományozás 2017-ben, történt amikor Veres Péter beregszászi művésznak a munkáit ajándékozták a főiskolának. Ennek a művészeti archívumnak a katalogizálása és végül is rendszerezése történt meg 2015-ös és 2016-os években.

- Milyen formában vannak csoportosítva ezek az alkotások?

- Létrehoztunk különféle csoportokat: festészeti, grafikai, dekor, műtárgy, iparművészeti díszítő alkotások, történelmi személyekhez kapcsolódó , kispasztika szobrászati csoportokat.

- **Ezeknek az alkotásoknak hol biztosítanak helyet?**

- Akkoriban raktárhiány volt tehát nem tudtuk ezeket a műtárgyakat tárolni. Javaslatot tettünk, hogy próbáljunk minél több művet elhelyezni például falakra. Ebben az időben került átadásra a Szakgimnázium új épülete, és ott osztálytermekbe helyzetük el a munkákat, az első szinten található 204-es terembe. De sajnos ez a raktárhiány mostanáig is fennáll, amelyet igyekszünk megoldani.

- Milyen tárlatok szoktak megrendezésre kerülni? És kik azok a művészek akikkel találkozhattunk már ezeken az eseményeken?

- Amikor én ide kerültem egy tavaszi tárlattal a mutatkozott be a Révész Imre társaság. Kialakult egy olyan hagyomány, hogy a Révész Imre társaság mindig ungváron rendezi meg a téli tárlatokat. A fennmaradt időszakokra pedig egyéni tárlatokat szerveztünk Minden évben két egyéni tárlatot szoktunk lebonyolítani, amelyben be mutatkozott Soltész István, Tóth Róbert, Hrabák Natália. 2015 előtt Veress Ágota és ifjabb Hidi Endre. Többek között én is bemutatkoztam itt egyéni tárlattal.

- Ki foglalkozik A főiskola művészeti részlegének a felügyeletével?

- Kutasi Csaba látja el ezt a feladatot.

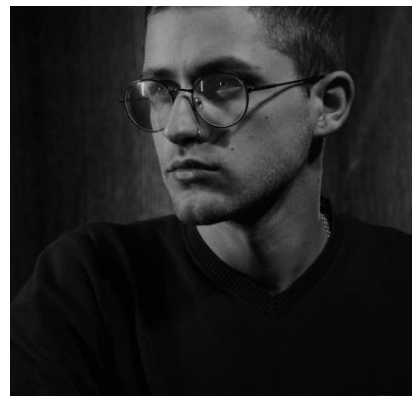
3. Beszélgetés Kutasi Csabával

- **Helyszín: II.RFKMF 204-es terem**

- **Időpont: 2023 április 26**

- **Beszélgetés Kutasi Csabával :**

Hol tanult és milyen szakon?

12. ábra Kutasi Csaba

- A Kárpátaljai Művészeti Egyetemen tanultam iparművészet szakon , amit 2020-ban fejeztem be.
- Mikor kezdte a munkáját, és milyen pozícióban?
- 2021 februárjában kezdtem a munkát, a főiskola művészeti részlegének a felügyeletével.
- Mi volt az első feladata?
- Az első feladatom az Irka archiválása volt. Ami kábé egy éves munkát vett igénybe. Excel táblázatba foglaltam kronológiai sorrend szerint az anyagokat, és ezután Fábián Zoltántól az Irka szerkesztőjétől kaptam egy adathalmazt amit szintén rendszereztem.
- Kitől kapták az eredeti rajzokat?
- Punykó Máriától , Espán Margarétától ,Kulin Ágnesről, és a KMPSZ irodájától.
- Ez az archiválás milyen nyelven ment végbe?
- Ez egy kétnyelvű munka, amely alatt az ukránt és magyart értem.
- Kiknek a munkái találhatók meg az Irkában?
- Pálffi Júlia és Sipos László egy-egy rajzzal jelentek meg. Medveczkiné Luták Edit 18 rajzot készített a korai 90-es években. Továbbá egy nagyobb csoportot foglalnak el Jankovics Mária, Kulin Ágnes rajzai. Veres Ágota két évig volt illusztrátor. Majd volt egy átmeneti időszak, amikor pár-pár lapszámot készített egy alkotó, például Török Sarolta, Kalitics Erika.
- Milyen csoportosítások történtek még?
- Történt egy rajztípus szerinti csoportosítás. Elkezdtek a borítógrafikákat is csoportosítani. Majd a lapszámokat is digitalizáltam. Ezután pedig az arculati jegyeknek a szortírozása is végbement. Egy összesítő táblázat is megtalálható, hogy pontosan hány kép van az Irkában.
- Mi volt a következő feladata a művészeti részleg laboránsaként?
- Az Irka 30 éves Jubileumi kiállításának terének megtervezése. Ez még jelenleg folyamatban van, a jövőben fog elkészülni
- Mi a célja a munkájával kapcsolatban a 2023-as évben?
- A cél, hogy 2023 végére újrainduljon a Főiskolán a kiállítási programtár. Ez alatt értem, hogy évente újra kiállításokat tudjunk rendezni, és ennek egy új modern helyszíne legyen.

4. Beszélgetés Molnár Krisztinával

Időpont: 2023 április 12

- Hol végezte a tanulmányait és milyen szakon?

- Molnár Krisztina vagyok, Beregszászban születtem és ma is itt élek. A Beregszászi Magyar Gimnázium elvégzése után angol-magyar szakon folytattam a Rákóczi-főiskolán. A BSC szintek megszerzése után az angol magiszterit az Ungvári Nemzeti Egyetemen szereztem meg.

- Mióta dolgozik a Főiskolán?

2015-től dolgozok a főiskolán.

- Milyen beosztásban kezdte a munkáját és mikor?

Kulturális referensként kezdtem a munkámat 2015-ben. Sokoldalú munkám van, ugyanis bár a főiskola kulturális referenseként dolgoztam, több munkakört is betöltöttem párhuzamosan a főiskola kulturális eseményeinek egyik szervezőjeként, a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet (a továbbiakban PCS) pályázatírójaként, szervezőjeként, a PCS keretén belül működő Itt Magyarul Is program dolgozójaként és a Kárpátalja.ma hírportál tudósítójaként, fordítójaként, szerkesztőjeként dolgozom.

- Mikor vette át a Főiskola művészeti részlegének vezetését? (úgy tudjuk önhöz tartozik a Fodó Sándor Kulturális Központ vezetésének a feladatai is)

- A Fodó Sándor Kulturális Központot 2020 őszétől vezetem.

- Mi tartozik a feladatai közé?

- a központhoz tartozó egységek (Polónyi Katalin Textilmúzeum és Kiállítóterem, Nagyberegi Tájház) működésének koordinálása, fejlesztése, bővítése

- a központ által megvalósított rendezvények eseménytervének kidolgozása, az események megszervezése, megvalósítása, összegzése, következtetések levonása

- a központ munkatársainak koordinálása, feladatok kiosztása, ellenőrzése, értékelése

- kommunikáció a főiskola vezetőségével és a többi főiskolai részleggel, diákokkal, hivatalos szervekkel, egyéb szervezetekkel, intézményekkel

- Hány ember vesz rész a Fodó Sándor Kulturális Központ munkájában?

A Fodó Sándor Kulturális Központban aktívan jelenleg 5 fő tevékenykedik, engem is beleértve. Azonban ennek az 5 főnek még egyéb munkakörei is vannak. Ugyanis a Fodó Sándor Kulturális Központban, a Filológia Campus negyedik emeletén található a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet, amelynek mindannyian tagjai vagyunk és végezzük a PCS-hez kapcsolódó feladatokat is: pályázatírás, rendezvényszervezés (a főiskolai eseményeken kívül), a

Kárpátalja.ma hírportál szerkesztése, tudósítás, fordítás, az Itt Magyarul Is program működtetése stb.

- Mikor alapult a Fodó Sándor Központ, milyen céllal és milyen típusú rendezvények számára?

A Fodó Sándor Kulturális Központot 2015. február 26-án, a kárpátaljai kulturális és politikai élet meghatározó alakjának, Fodó Sándornak a születésnapján adták át a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola részeként. Működésének célja kulturális rendezvények szervezése és lebonyolítása, a kulturális örökség átadása, a hagyományok továbbadása, a Rákóczi-főiskola hallgatói érdeklődésének felkeltése a kultúra iránt, az intellektuális és művészeti programok népszerűsítése.

A központ létrehozása óta számos kulturális eseménynek adott otthont. Művészeti tárlatok, író-olvasó találkozók, kiállítások, irodalmi estek, filmklubok, versenyek, konferenciák színtere. Az egyedi rendezvények mellett tematikus eseményeket is szervez vagy nagy szerepet vállal a szervezési feladatokban: megemlékezések (magyar kultúra napja, 1848-as forradalom és szabadságharc, nemzeti összetartozás napja, 1956-os forradalom, megemlékezés a szovjet légitámadás áldozatairól Beregszászban, málenyikij robot, aradi vértanúk, Rákóczi Napok, tanévnyitó ünnepség, diplomaátadó ünnepség, adventi gyertyagyújtás stb.)

A Fodó Sándor Kulturális Központban Kádas Katalin állandó kiállítása található meg, amelyet egy-egy időszakos kiállítás vált fel. Jelenleg Deskó Tamás Múltfogatkozás című fotósorozatának tárlata tekinthető meg a részlegen.

A Fodó-központ égisze alatt működik a főiskolán található Polónyi Katalin Textilmúzeum és Kiállítóterem és a Nagyberegi Tájház. A Polónyi Katalin Textilmúzeum és Kiállítóterem 2008 óta állandó kiállítással képviseli a kárpátaljai népművészet egy részét, a beregi szőttest. A kiállításon különböző technikával készült beregi szőttesek, a szőttesek elkészítéséhez szükséges eszközök, valamint különböző népviseletek, hagyományos népi tárgyak is megtekinthetők. Az elmúlt évek során a múzeum gyűjteménye közel 500 darabra bővült.

A Nagyberegi Tájházat a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola 2013. február 15-én avatta fel. A tájháznak egy 1898-ban épült parasztház ad otthont. A berendezés is a korszaknak, illetve a későbbi időszaknak, az 1900-as évek elejének megfelelő. A három helyiségből álló házhoz egy kamra tartozik, valamint a kemencének helyt adó „sütő” és egy szin. Az udvart egy keresztcsűr választja el a kerttől. A Nagyberegi Tájház „élő tájház”. A ház és a hozzá tartozó gazdasági épületek megfelelő helyszínt biztosítanak színes kulturális programok lebonyolításához, legyen szó akár táncházról, kézműves foglalkozásról, népi játékról vagy hagyományos kenyérsütésről.

- **Végez-e múzeumpedagógia tevékenységet a Fodó Sándor Kulturális központ?**

Igen, lásd: Polónyi Katalin Textilmúzeum és Kiállítóterem (ezzel kapcsolatban Gál Adéllal készült interjúban kapunk több információt) emelett folyamatosan látogatható a múzeum és a szövöszékek is kipróbálhatók a gyakorlatban, segítség mellett.

- **Van-e olyan kedvenc kulturális programja, vagy rendezvénye, ami az intézményben valósult meg és Ön is részt vett a szervezésében?**

Az évek során rengetek kulturális programot és rendezvényt szerveztünk, azonban amely a legemlékezetesebb volt, valószínűleg mindenki számára, szerintem a tanévnyitó ünnepség, melyre Szijjártó Péter, Magyarország külügyminisztere is ellátogatott.

- **Milyen nehézségeket lát a munkájában leginkább?**

A mai digitális világban, ahol az ember egy kattintással mindent el tud érni, nehéz felállítani a 'fotelekből' az embereket, hogy eljöjjenek egy-egy rendezvényre. Ez főleg a diákokra jellemző, akik nehezen 'csábíthatók be' egy-egy eseményre. Mindig új kihívások elé állítják szervezői csapatunkat, folyamatosan keressük és igyekszünk kihasználni azokat a csatornákat, ahol el tudjuk őket érni és motiválni tudjuk őket a részvételre (közösségi portálok, óriásplakátok, stb.). Nehéz lépést tartani velük és bevonzani őket a szokások, hagyományok ápolásába. Ezért igyekszünk minél szélesebb spektrumon megszólítani őket és felhívni a figyelmüket a kultúránk megőrzésének fontosságára.

- **Csak a főiskola közösségére terjed ki az intézmény tevékenysége?**

Nem, több olyan rendezvény van, amelyet más szervezetekkel közösen (Pro Cultura Subcarpathica, KMKSZ, KMPSZ, iskolák, Városháza, konzulátusok, egyházak, Magyarország Kijevi Nagykövetsége, magyarországi szervezetek, kárpátaljai szervezetek, stb.) valósítunk meg és így szélesebb résztvevőkörrel számolunk. Egyik célja, hogy minél egységesebb közösséggé kapcsolódjunk és a főiskola tanárai, munkatársai, diákjai minél jobban bekapcsolódjanak a közösségformálásba, hagyományápolásba.

- **Milyen célokat lát maga előtt a közeljövőben, a következő 5 évben a kulturális központ részeként?**

Az elkövetkező öt évben szeretnénk rendezvényeink tárházát színesíteni, valamint igyekszünk azon lenni, hogy minél több emberhez eljussanak felhívásaink, minél több embert bevonzzunk egy-egy rendezvényünkre. Ezen kívül pedig szeretnénk az itt tanuló diákok és az itt dolgozók életét még színesebbé, érdekessé tenni egy-egy programunkkal.

- **Milyen jövőbe tekintő fejlesztési tervei vannak, vagy bővítési elképzelései vannak a Főiskola művészeti részlegével és a Fodó Sándor kulturális központtal kapcsolatban?**

Szeretnénk részlegünket bővíteni, új munkatársak segítségével hatékonyabban tudnánk végezni a munkánkat, nagyobb projekteket tudnánk megvalósítani. Megfelelő anyagi támogatás mellett eszközbeszerzéssel szeretnénk bővíteni részlegeinket (múzeum, tájház, galéria).

- **További érdekességek, esetleg anekdotákra és élményekre is kíváncsiak lennénk, amit megosztana velem a munkájához köthetően?**

Egy alkalommal busszal kiutaztunk egy távoli rendezvény helyszínére és félúton vettük észre, hogy az egyik munkatársunkat a főiskolán felejtettük. Felhívott minket telefonon és megkérdezte, hogy nem hiányzik-e valami? Nemleges válasz és 10 másodperces zavart csend után jutott eszünkbe, hogy őt hagytuk hátra. És ezt évek múltán is a szemünkre veti.

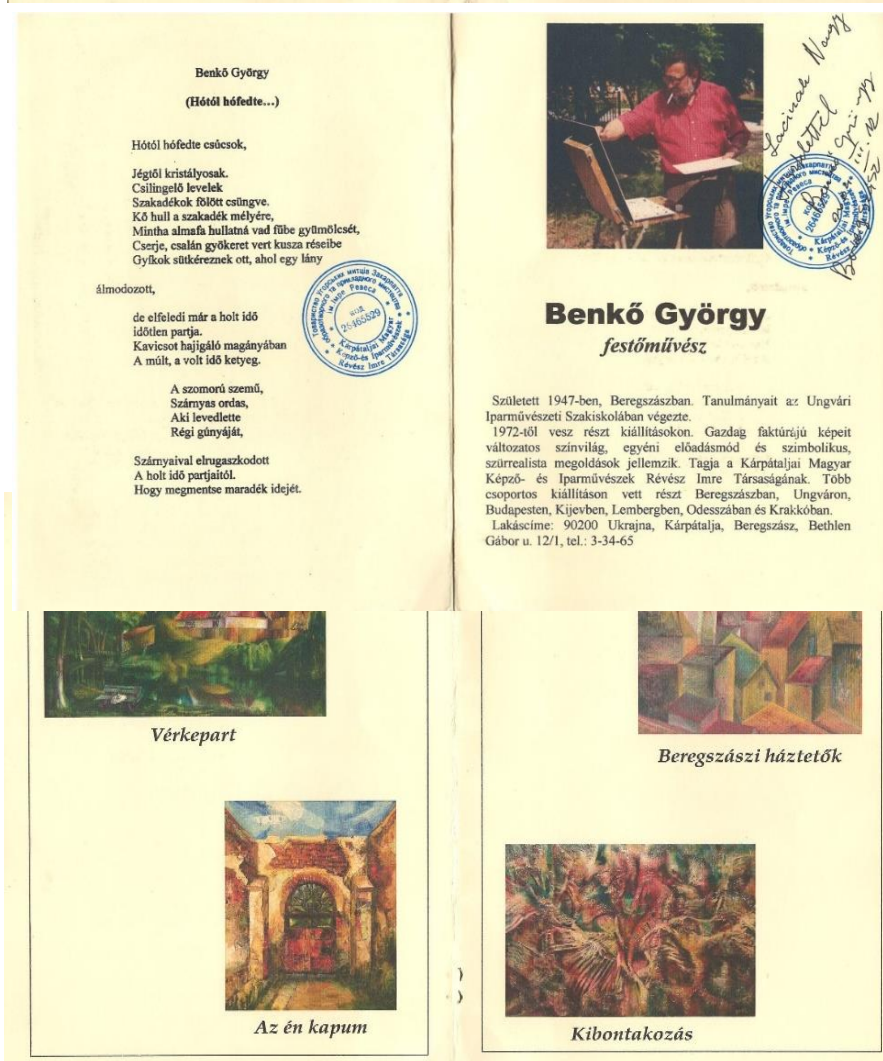
Összegzés:

Az interjú egy részletesebb képet adott számomra a Fodó Sándor kulturális központtal kapcsolatban. Betekintést nyerhettem a beszélgetés során az intézmény munkájába, ezáltal pedig az ott dolgozók, és a feladataikkal kapcsolatban.

A Főiskolán rendezett kiállítások katalógusai

Jankovics Mária és Kulin Ágnes közös tárlata. Borítóterv: Benkő György

Benkő György 2004-s Tavasz Tárlatához készített katalógus. Borítóterv: Kulin Ágnes

Veres Péter 2003-as Téli Tárlatához készített katalógus.

„Szerintem az igazi, vérbeli festmény témájának kibontakoztatásában a színélmény a meghatározó, amit a grafikai és fakturális játék, a technikai kivitelezés ötletessége, szellemessége csak fokozhat, de nem helyettesíthet..., inkább élményt szeretnék nyújtani, mint láttatni.”

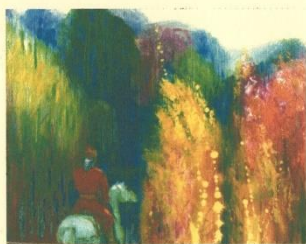
VERES PÉTER

Festőművész, grafikus

Született 1943-ban Csonkapapiban. Tanulmányait az Ungvári Iparművészeti Szakiskolában végezte.

1968-tól vesz részt kiállításokon. Képeire a merész, hatásos színvilág, a rendhagyó formai megoldások és a játékoság a jellemzők. Tagja a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaságának és az Ukrán Képzőművészek Szövetségének. Egyéni kiállításai voltak Beregszászon, Budapesten, Hatvanban. Csoportos kiállításokon vett részt Ungváron, Beregszászon, Budapesten és Kijevben.

Lakáscíme: 90200 Ukrajna, Kárpátalja, Beregszász, Bartók Béla u. 48. Tel.: 3-16-52.

Portyázó

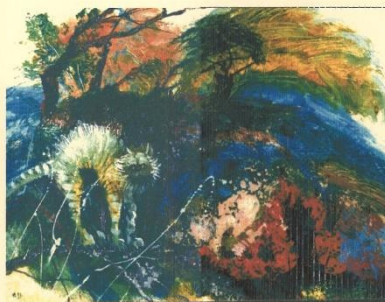
Őszi rózsák, cineák

Tengerpart

Az utolsó kandúr

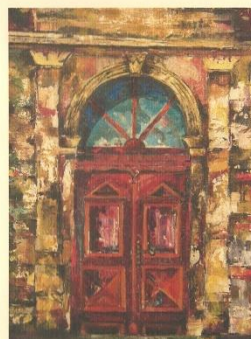
*C
a
r
a
b
a
s

B
a
r
a
b
a
s*

*T
i
z
i
a
n
ó

e
m
l
é
k
é
r
e*

Az öreg kapu

Beleegyező nyilatkozat

Markó Beátának hívnak a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Óvodapedagógia szakos hallgatója vagyok, negyedik évfolyamon. Szakdolgozatom témája Találkozás a műalkotásokkal az óvodában, a befogadói készséget és az alkotótevékenységet fejlesztő vizuális nevelési foglalkozások a II.RFKMf gyűjteményes kiállításait alapul véve. **A tervezett tevékenység bemutatása:** Veres Péter beregszászi képzőművész műveire épülő foglalkozást vezetnék, amelyben a monotípiás és papirkivágásos technikákat vegyítenénk. A foglalkozás a művész munkáinak vegyítésén alapszik, guache festéket fogok használni, amivel színes emberi test alakokat fogunk megformálni a művész festménye alapján. Az időtartama 15-20 perc lesz. Ezzel nyilatkozáttal szeretném a segítségüket, és beleegyezésüket kérni ahhoz, hogy a szakdolgozatom gyakorlati részét az önök intézményében is levezthessem. Óvodai környezetben, az óvónő felügyeletével egy játékos foglalkozás keretein belül vizsgálnám a gyerekek viszonyát a művészeti tevékenységek megismeréséhez.

A foglalkozáshoz szükséges lenne projektor, mivel a foglalkozás központi elemét ,annak segítségével szeretném szemléltetni.

Foglalkozás dokumentálásának formája: A beszélgetésekről képeket is készítenék, a későbbi kiértékelés miatt. A fotók anyagát teljes diszkrécióval kezelném.

A felmerülő kérdéseiket a lenti elérhetőségeken tehetik fel.

Tisztelettel, Markó Beáta

Mobil: +380505731030

E-mail: beatamarko4@gmail.com

Intézmény neve: P.Fraggepán Katalin Gimnázium Beregszászi Bázisóvoda

Intézmény címe: Beregszász, Lucskaja utca, 6.

Intézményvezető neve és aláírása: *Sztankovics Eszter*

2025.03.30./Beregszász

Звіт подібності

метадані

Назва організації

Hungarian College of Higher Education Ferenc Rakoczi II Transcarpathian

Заголовок

Marko Beáta

Науковий керівник / Експерт

Автор Ілдіко Греба

підрозділ

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

25

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

9077

Кількість слів

71960

Кількість символів

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		0
Інтервали		0
Мікропробіли		0
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)		4

Подібності за списком джерел

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Колір тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз		Колір тексту
ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	https://kmf.uz.ua/hu/a-foiskola-tortenetebol/2015-2/	9 0.10 %
2	https://reveszimretarsasag.hu/oldal/10/rolunk-irtak	9 0.10 %
3	https://karpataljaiadatbank.com/wp-content/uploads/2022/04/holokausztkotet-0_compressed.pdf	9 0.10 %
4	https://kmf.uz.ua/hu/a-foiskola-egysege/apaczai-csere-janos-konyvtar/	9 0.10 %
5	https://reveszimretarsasag.hu/oldal/10/rolunk-irtak	8 0.09 %